SOBOTA
13 września 1947r.
Nr 251 (924)) — Rok III

Dziennik Zachodni

ABCDEFGH
Cena 3 zł

Zachwiane imperium

W. Brytania nie ma środków na utrzymanie dotychczasowej pozycji

Londyn. (API) Kryzys gospodarczy i polityczny Wielkiej Brytanii, który rozpoczął się przed kilkoma miesiącami, rozwinął się do tego stopnia, że sami Anglicy zaczynają nawoływać rząd do zrezygnowania z pozycji na kontynencie. Dziś rano imperialistyczny „Daily Express" wystąpił z sensacyjną propozycją, by Wielka Brytania zrezygnowała ze swych praw w Niemczech i przekazała je Stanom Zjednoczonym.

W artykule wstępnym, dziennik londyński, którego nakład wynosi ponad półtora miliona egzemplarzy oświadczył, że „Niemcy zachodnie powinny być odbudowane pod egidą amerykańską".

Z naszej strony — pisze dziennik — nie powinno być żadnego wahania i żadnego przedłużania sprawy przekazania kontroli i kierownictwa nad zachodnimi Niemcami Stanom Zjedn." Odrzucając wszelkie względy prestiżowe i wzywając do „zrozumienia sytuacji", „Daily Express" pisze: „Żadne względy prestiżowe ani duma narodowa nie powinny stać na drodze decyzji, która stała się nieodzowna w obecnych warunkach. W wyniku kosztownej wojny, Wielka Brytania nie posiada ani środków finansowych, ani materiału ludzkiego, aby móc utrzymać 1/3 ludności Niemiec."

„Daily Express" jest zdania, że obecne rokowania w Waszyngtonie wykazały dostatecznie słabość Wielkiej Brytanii i jej niezdolność do wywiązania się z zobowiązań kontynentalnych.

Dziennik podkreśla, że niedawno odpadły Indie, że Egipt jest już właściwie stracony i że Wielka Brytania powinna spojrzeć odważnie prawdzie w oczy. „Lepsze jest zrozumienie najgorszej prawdy — pisze dziennik — niż wytwarzanie sobie złudzeń, do których nie ma się żadnych podstaw prawnych. Znając sytuację, łatwo jest powziąć odpowiednie kroki. Znając tylko złudzenia, człowiek staje się niewolnikiem swych pobożnych życzeń i traci wolę do poprawy swego położenia. Jesteśmy dostatecznie trzeźwym narodem, by wiedzieć na czym stoimy i z czego żyjemy. Dlatego też lepiej będzie dla nas wszystkich, jeżeli pozbędziemy się naszych zobowiązań w Niemczech podobnie jak to uczyniliśmy w Grecji i Turcji."

Słynny rosyjski balet Moisiejewa wzbudził entuzjazm na polskich widowniach. Po szeregu sukcesów w kilku miastach w Polsce, balet da pożegnalny występ w Warszawie w dniu 15 bm.
Fot. Ag. II „Czytelnik"

Rewelacyjny fotoreportaż
„Dziennika Zachodniego"

W jutrzejszym numerze „Dziennika Zachodniego" ukaże się rewelacyjny fotoreportaż, przedstawiający przetransportowanie imigrantów żydowskich z Palestyny do obozu pod Lubcką.

Zdjęcia te ukażą się tylko w „Dzienniku Zachodnim", gdyż cenzura brytyjska zabroniła publikowania tych fotografii, a filmy ze zdjęciami zostały fotoreporterom odebrane i zniszczone.

„Dziennik Zachodni" mimo wielkich trudności, zdobył szereg zdjęć, które ukażą się w jutrzejszym numerze.

Cień Grecji zawisł nad Europą
Między planem Marshalla a doktryną Trumana

Moskwa (PAP). Komentując ostatnie posunięcia USA w kwestii pomocy dla Europy, „Izwiestia" stwierdzają, iż obecnie daje się zauważyć wyraźny **zwrot polityki amerykańskiej od planu Marshalla do skompromitowanej na przykładzie Grecji i Turcji, doktryny Trumana.**

Zdaniem dziennika, plan Marshalla był potrzebny Amerykanom w pewnym okresie dla osiągnięcia tych samych celów, do których zmierzała doktryna Trumana. Był on tylko innym wydaniem tej doktryny. **Obecnie plan ten spełnił już swą rolę.** Wobec trudności ekonomicznych, w których znalazła się Anglia, Włochy i inne kraje Europy, monopoliści amerykańscy zdecydowali, iż **można już mówić o doktrynie Trumana bez osłonek.**

W potwierdzeniu tej opinii „Izwiestia" cytują wypowiedź czasopisma amerykańskiego „Business Week", które pisze zupełnie otwarcie, iż plan Marshalla stanowi obecnie martwą literę i że należy go zastąpić nowym planem, przewidującym, iż odbudową Europy kierować będą USA. Czasopismo amerykańskie uważa iż dla realizacji tego planu należy posłać do Europy 4 — 5 tys. specjalistów amerykańskich, pod kontrolą których ma odbywać się odbudowa krajów europejskich.

Czymże więc — zapytuje „Izwiestia" — **odróżniać się będzie ten „nowy" plan od „starej" doktryny Trumana, w myśl której „specjalista" Henderson formuje rząd grecki, a „specjalista" gen. Oliver decyduje o zagadnieniach bezpieczeństwa Turcji?"** Przytaczając oświadczenia prasy francuskiej, która stwierdza w związku z wypowiedziami Lovetta, że Francja powinna za cenę kredytów amerykańskich wyrzec się samodzielnych planów odbudowy gospodarczej, dziennik radziecki pisze: „Innymi słowy, odbudową gospodarki francuskiej kierować będą „specjaliści" amerykańscy. Wynika z tego, iż pomoc ma być udzielona Francji oraz innym państwom zachodnio - europejskim w postaci realizacji doktryny Trumana, a nie planu Marshalla. Oto jak magicy z komitetu paryskiego — konkluduje dziennik — miast deszczu dolarowego wywołali cień Grecji, który zupełnie realnie zawisł nad Europą zachodnią". (w)

„Podziwialiśmy wysiłek Polaków"
stwierdzają studenci angielscy

Warszawa (PAP). Komitet Koordynacyjny Polskich Organizacji Studenckich gości 4-osobową delegację studentów angielskich. Są to: W. Bonney Rust — przewodniczący National Union of Students, Mercia Adshead — National Comittee of the Communist Party, Harold Thomas — przewodniczący Stude Labor Federation oraz Ivar R. Stanbrook — London University Conservative Association.

Po 3-dniowym pobycie w Warszawie, studenci angielscy zwiedzili Gdynię, Gdańsk, Łódź, Katowice, Kraków i Oświęcim oraz najważniejsze ośrodki życia uniwersyteckiego Polski. Opuszczając Polskę, studenci angielscy wręczyli studentom polskim list otwarty do przyjaciół w Polsce, w którym czytamy:

„My, angielska delegacja studentów, opuszczamy Wasz kraj świadomi, że zdobyliśmy wiele wiadomości i pogłębiliśmy naszą wiedzę. Podziwialiśmy ogromne wysiłki polskiego narodu w dziedzinie odbudowy kraju. Wiedzę, którą tu zdobyliśmy, zamierzamy jak najbardziej rozpowszechniać w naszym kraju i żywimy szczerą nadzieję, że nasza wizyta stanie się pierwszą z wielu wymian między naszymi narodami. Na zakończenie pragnęlibyśmy wyrazić nasze głębokie uznanie za gościnność i uprzejmość, których doznaliśmy od wszystkich sfer polskiego narodu".

Konsternacja w Paryżu
Clayton odrzucił raport

Paryż (API). W Paryżu zapanowała wczoraj wielka konsternacja, gdy amerykański wiceminister spraw zagranicznych do spraw gospodarczych William Clayton odrzucił sprawozdanie europejskiej konferencji gospodarczej. Konferencja ta obradowała przez szereg tygodni nad planem Marshalla i przygotowała raport, który miał być przedłożony departamentowi stanu.

Clayton oświadczył wczoraj, że raport w obecnej formie jest nie do przyjęcia przez amerykańską opinię publiczną. Clayton stwierdził, że raport przypomina zbytnio „spis towarów, jakie kraje europejskie pragnęłyby otrzymać a za mało uwzględnia wzajemną pomoc." Ponadto jego zdaniem, cyfry podane zostały w sposób niewłaściwy, gdyż określono tylko liczby globalne a nie poszczególnych państw. Po trzecie sprawozdanie nie zawiera dokładnych propozycji co do wymienialności walut europejskich. Wreszcie Claytonowi nie podoba się brak jakiegokolwiek porozumienia w sprawie rzeczywiście pozytywnej obniżki barier celnych.

Wobec sprzeciwu Claytona, konferencja gospodarcza potrwa jeszcze kilka dni i ostatnie posiedzenie wyznaczone na poniedziałek zostanie odłożone. **Korespondenci prasowi donoszą, że w Paryżu panuje rozgoryczenie z powodu odrzucenia raportu przez Claytona. Delegaci podkreślają, że konferencja dała takie dowody współpracy, jakich się nie spodziewano przy jej rozpoczęciu.**

Tymczasem Stany Zjednoczone podały wczoraj do wiadomości, że wskutek kiepskich zbiorów, eksport do krajów europejskich będzie musiał być poważnie zredukowany. Austria, Belgia, Wielka Brytania, Grecja, Holandia Francia i Włochy, które miały otrzymać znaczniejsze przydziały zboża, będą musiały zadowolić się **dużo mniejszymi dostawami. Według danych amerykańskich produkcja zboża w Stanach Zjednoczonych spadła o 23 miliony ton w porownaniu z rokiem ubiegłym. Amerykański minister handlu Averell Harriman, który jest** przewodniczącym komisji badającej możliwy zasięg pomocy amerykańskiej dla Europy, oświadczył wczoraj, że może się okazać konieczna dalsza kontrola eksportu.

Obywatele rumuńscy dziękują
rządowi polskiemu

Bukareszt (PAP). Ambasada RP. w Bukareszcie otrzymała depeszę następującej treści: „W imieniu dzieci z powiatu Dorohiz, które wróciły z Polski, my, ich rodzice, składamy na tej drodze nasze podziękowanie demokratycznemu rządowi Republiki Polskiej za serdeczne i ciepłe przyjęcie naszych dzieci, które otrzymały w ten sposób możliwość uratowania się od klęski głodu. Nigdy nie zapomnimy sposobu, w jaki sąsiedzi nasi przyszli nam z pomocą wtedy, gdy tego potrzebowaliśmy. Jesteśmy przeświadczeni, że tylko dzięki demokratycznemu rządowi, stojącemu u steru naszego kraju i krajów sąsiednich, przyjaźń taka mogła być urzeczywistniona. Będziemy wychowywać nasze dzieci w atmosferze przyjaznych uczuć do naszych prawdziwych przyjaciół".

Szef wydziału volkslist
został wydany władzom polskim

Katowice. Władze czechosłowackie przekazały ostatnio polskim władzom zbrodniarza hitlerowskiego, SS-obersturmbannfuehrera Waltera Guentzschela, zajmującego w okresie okupacji stanowisko szefa wydziału volkslist w Katowicach. — **Guentzschel winny jest stosowania represji w stosunku do ludności polskiej, zamieszkałej na Śląsku, którą zmuszano do wpisywania się na niemieckie volkslisty.**

Ponadto zbrodniarz był sekretarzem katowickiego gestapo: jest on sprawcą aresztowania wielu działaczy polskich i powstańców śląskich. Osoby, którym znana jest działalność wymienionego Niemca, proszone są o złożenie swych zeznań w prokuraturze Sądu Okręgowego w Katowicach, pl. Wolności nr 8.

Ewakuacja wojsk sojuszniczych z Włoch

Rzym. (obsł. wł.) Zastępca naczelnego dowódcy sojuszniczych sił zbrojnych na obszarze Morza Śródziemnego, gen. Lee oświadczył w czwartek na konferencji prasowej w Rzymie, że w najbliższy poniedziałek rozpocznie się oficjalne wycofanie wojsk sojuszniczych z terytorium Włoch. Ewakuacja tych wojsk z Włoch ma być zakończona w dniu 14 grudnia br. (cz)

Wallace wyjedzie do ZSRR

Moskwa. (PAP) Jak wynika z depeszy gratulacyjnej Wallace'a z okazji 800-lecia Moskwy, zamierza on w najbliższym czasie odwiedzić ZSRR.

Wystąpienie Wallace'a
Kto kieruje polityką USA

Nowy Jork. (United Press) W mowie wygłoszonej w rok po sensacyjnym ustąpieniu z rządu, Henry Wallace, były wiceprezydent Stanów Zjednoczonych oświadczył, że Stany Zjedn. prowadzą reakcyjną politykę zagraniczną, inspirowaną przez byłego prezydenta Herberta Hoovera. Wallace, który przemawiał w olbrzymiej sali Madison Square Garden oświadczył, że **obie przodujące partie polityczne weszły na drogę historii wojennej.** Wallace zaatakował tzw. liberałów, którzy atakują filozofię gospodarczą i polityczną Herberta Hoovera na polu wewnętrznym, ale zamykają oczy na fakt, że i polityka zagraniczna oparta jest na jego filozofii.

Mówca oświadczył, że w 46 dni po śmierci Roosevelta Hoover został powołany do Białego Domu, a w dwa lata później, jego idee kierują amerykańską polityką zagraniczną, która znajduje się w rękach wojskowych i bankierów.

Wallace zaatakował zalecenia Hoovera, dotyczące odrodzenia przemysłu niemieckiego oświadczając, że w ten sposób oddaje się serce zachodniej Europy w ręce ludzi, którzy użyli go właśnie przeciwko narodom Europy. Mówca stwierdził, że w Stanach Zjednoczonych każdy liberał uważany jest za komunistę, podkreślając jednocześnie, że nic nie zmieniło się od roku, gdy wystąpił z rządu.

Zebranie, na którym przemawiał Wallace, zwołane zostało przez towarzystwo postępowych obywateli USA.

Rząd irański nie zgadza się
na powrót Ormian do ZSRR

Moskwa. (PAP) Agencja Tass donosi z Teheranu, iż rząd irański odwołał swą uprzednią zgodę na repatriację Ormian z Iranu do ZSRR. Jak stwierdza korespondent Tassa, na powrót do Armenii radzieckiej zgłosiło się 97 tysięcy Ormian, zamieszkujących w Iranie. Wobec zgody rządu irańskiego zaczęli oni przygotowywać się do podróży. W tym celu przybył również do Iranu przedstawiciel rządu Armenii radzieckiej. Obecnie na skutek tego, iż rząd irański odmówił wydania pozwoleń na wyjazd tych Ormian, 12 tysięcy rolników ormiańskich pozostało bez zagród, sprzętu i bydła, ponieważ sprzedali oni swą własność po niskich cenach, ufając iż rząd dotrzyma obietnicy.

Protest Jugosławii

Białogród (API). Rząd jugosłowiański zaprotestował oficjalnie przeciwko prowokacjom wojsk greckich na granicy jugosłowiańskiej, które miały miejsce przed 10 dniami. Jednocześnie rząd jugosłowiański złożył protest u rządów Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii przeciwko zatrzymaniu w Trieście 3 obywateli jugosłowiańskich bez podania powodu. Obywatele ci pozostają dotychczas w więzieniu.

Po procesie krakowskim

Za działalność na szkodę Polski

Motywy wyroku w sprawie Niepokólczyckiego i towarzyszy

Warszawa (PAP). W uzasadnieniu wyroku w sprawie Niepokólczyckiego, Mierzwy i innych Sąd stwierdził, że oskarżeni byli czynnymi uczestnikami ośrodków krajowych i zagranicznych, zmierzających do **obalenia siłą istniejącego w Polsce od lipca 1944 ładu prawno-ustrojowego i gospodarczego.** Dla urzeczywistnienia tego celu zostały wykorzystane przez oskarżonych wszelkie środki walki, leżące poza strefą legalnych czynów — w szczególności **obce fundusze, mord, przemoc fizyczna, wywiad, dywersja, inspiracja i prowokacja.**

Sąd wyszczególnia w uzasadnieniu wyroku nielegalne organizacje, oddające swe usługi wyżej wspomnianym elementom reakcyjnym. W rzędzie tych organizacji podziemnych znalazły się **delegatura sił zbrojnych na kraj oraz jej przedłużenie po sierpniu 1945 — organizacja „Wolność i Niezawisłość" (WIN).** Znaleźli się tam wszyscy oskarżeni należący do nielegalnych organizacji. Głównym ich zadaniem był wywiad wojskowy, społeczno-polityczny i gospodarczy. Wywiad ten uprawiany był w pierwszym rzędzie przez zespół sieci wywiadowczej osk. Bzymka, Strzałkowskiego, ponadto należeli tam Ralski Eugeniusz, Ralski Stefan, Kot, Muench, a okresowo także Kowalski. Działalność ich polegała na gromadzeniu i przekazywaniu osk. Niepokólczyckiemu, a przez niego tzw. „Oddziałowi 6 Sztabu Głównego WP w Londynie", wiadomości, dotyczących **najróżnorodniejszych działów, objętych tajemnicą wojskową.**

Dalej w uzasadnieniu omówiona jest działalność siatki wywiadowczej przez sieć akcji „Z" osk. Tumanowicza, który gromadził ze szkodą dla państwa polskiego ściśle tajne wiadomości i dokumenty z zakresu wojskowości.

Najjaskrawszym uzewnętrznieniem metod fałszu, prowokacji i zastraszenia, którymi posługiwała się sieć propagandowa była t. zw. akcja „O" („odpluskwianie"), której myślą przewodnią było poderwanie zaufania do wszystkiego, co wyraża rzeczywistość polska, a tym samym wzmocnienie szans na zwycięstwo w wyborach ugrupowań politycznych, zbliżonych ideologicznie do WIN-u, a więc PSL, częściowo prawy odłam Stronnictwa Pracy i WRN. Z tego ideologicznego powiązania WIN-u z niektórymi działaczami legalnych partii politycznych wynikała konieczność wzajemnej inspiracji, szczególnie w stosunku do PSL, określonego przez doły WIN-u jako „nasze stronnictwo".

Z kolei w uzasadnieniu wyroku omówiona została szczegółowo działalność poszczególnych oskarżonych w świetle przewodu sądowego. Przy wymiarze kary w stosunku do osk. Niepokólczyckiego Sąd wziął pod uwagę przede wszystkim kierowniczą rolę, jaką spełniał on w nielegalnych organizacjach NSZ na kraj oraz WIN, jak również duże napięcie złej woli w całej jego przestępczej działalności w ramach tej organizacji.

Przy wymiarze kary oskarżonemu Mierzwie Sąd wziął pod uwagę z jednej strony duże napięcie złej woli, z drugiej zaś strony wyrażone w ostatnim słowie zrozumienie błędności swego postępowania.

Przy wymiarze kary osk. Buczkowi wzięto pod uwagę z jednej strony długotrwałość dokonywania udowodnionych mu przestępstw z drugiej zaś strony okazaną skruchę, podczas przewodu sądowego.

Przy wymiarze kary osk. Kabatowi Sąd wziął pod uwagę okazaną skruchę oraz pozytywną rolę, jaką Kabat odegrał w organizacji Batalionów Chłopskich w okresie walk z okupantem.

W stosunku do oskarżonego Starmacha Sąd wziął pod uwagę duże napięcie złej woli oraz stosowanie metod matactwa w okresie śledztwa i na przewodzie sądowym. Również w stosunku do osk. Karczmarczyka Sąd wziął pod uwagę duże napięcie złej woli oraz niskie pobudki — chęć zysku.

Przy wymiarze kary osk. Ostafinowi Sąd wziął pod uwagę duże napięcie złej woli oraz rolę polityczną, **jaką oskarżony spełniał w organizacji z niskich pobudek dla chęci zysku.** W działalności oskarżonego był widoczny zamiar kontynuowania kierunku politycznego, jakiemu służył przed wojną światową.

To samo dotyczy osk. Bzymka (Strzałkowskiego), który poza tym **spełniał rolę kierowniczą w prowadzeniu wywiadu w najżywotniejszych dla państwa dziedzinach.**

Osk. Ralski Eugeniusz i Kot Jan wykazali również duże napięcie złej woli i świadomość wyników prowadzonego przez siebie wywiadu dla potrzeb obcych państw i wrogich narodowi polskiemu organizacji.

Przy wymiarze kary dla osk. Langnera wzięto pod uwagę jego kierowniczą rolę w propagandzie sieci wywiadowczej, a nadto **metody fałszu, prowokacji i zastraszania przeciwników. Z niskich pobudek wykonał on w okresie okupacji hitlerowskiej dla gubernatora Krakowa — Waechtera ex-libris z widokiem ratusza krakowskiego na tle swastyki.**

Osk. Kowalski Mirosław był współautorem akcji „O" oraz nawiązywał kontakty z siecią wywiadowczą inspiracyjną. Uznano go winnym gromadzenia dokumentów, stanowiących tajemnice państwową i wojskową. Jedynie młody wiek i okazana na przewodzie sądowym skrucha skłoniły Sąd do wymierzenia zamiast kary śmierci, kary pozbawienia wolności.

Osk. Tumanowicz Walerian spełniał kierowniczą rolę w wywiadzie WIN, prowadzonym w jednostkach wojskowych i z chęci zysku usiłował swą inspiracją podważyć zwartość i dyscyplinę szeregów demokratycznej Armii Polskiej.

Biorąc powyższe pod uwagę — Sąd nie znalazł w przepisach prawnych prawa karnego innego sposobu na potępienie jego przestępczej działalności, jak **zupełna eliminację z szeregów społeczeństwa polskiego.**

W odniesieniu do osk. Ralskiego Stefana Sąd wziął pod uwagę z jednej strony jego szczególnie ważną funkcję w sieci wywiadu WIN, z drugiej zaś strony skruchę, jaką wyraził na przewodzie sądowym.

Osk. Wilczyński Tadeusz winien jest gromadzenia u siebie raportów wywiadowczych WIN-u, dotyczących W. P. U. B. oraz danych społeczno-politycznych i gospodarczych. Przy wymiarze kary została wzięta pod uwagę pełna świadomość oskarżonego przy wysługiwaniu się obcemu wywiadowi ze szkodą dla narodu i państwa.

Przy wymiarze kary oskarżonemu Muenchowi Henrykowi wzięto pod uwagę dominującą rolę oskarżonego przy sprawowaniu wywiadu oraz niskie pobudki czynów.

Oskarżonemu Kuncemu Sąd puścił przewinienie w niepamięć i przebaczył na zasadzie ustawy z 22 lutego 1947 o amnestii, umarzając zarazem w tym przedmiocie postępowanie karno-sądowe.

Rzetelne oceny

Pozytywne głosy o polskich osiągnięciach

Paryż. Paryskie wydanie „New York Herald Tribune" zamieszcza obszerny artykuł Russela Hilla, poświęcony Ziemiom Odzyskanym. Autor, wspominając o historycznie - słowiańskim charakterze tych ziem i powrocie na nie Polaków, pisze:

„Powrót ten jest niewątpliwie jednym z najbardziej doniosłych i trwałych wyników ostatniej wojny, którą Hitler rozpoczął, marząc o kolonizacji Ukrainy. Byłoby trudne, jeśli wręcz niemożliwe — stwierdza Hill — znaleźć obywatela polskiego, któryby nie popierał z całego serca obecnego rządu w jego programie zaludnienia, odbudowy i obrony praw Polski do Ziem Odzyskanych. Każda wiadomość, iż Stany Zjednoczone i Wielka Brytania sprzyjają powrotowi jakiejkolwiek części tego obszaru do Niemiec, powoduje zmniejszenie się tego rzeczywiście znacznego zasobu dobrej woli, jaką żywią Polacy w stosunku do narodów anglosaskich".

Przypominając, że na tereny odzyskane przesiedlono już około 5 milionów Polaków Hill stwierdza, że czynnikiem hamującym odbudowy jest raczej brak sprzętu technicznego niż ludzi. Nie ulega wątpliwości — podkreśla on — że Polac ydokonali wielkiego dzieła w zakresie odbudowy odzyskanych terenów, zwłaszcza gdy się pomyśli o przeszkodach, jakim musieli stawić czoła, przy tym dzieła tego dokonali skromnymi środkami.

•

Paryż. W dzienniku „Combat" katolicki pisarz francuski Stanislas Fumet zamieścił cały cykl artykułów, poświęconych Polsce.

W jednym z ostatnich artykułów, w którym omawia wrażenia z wycieczki na Ziemie Odzyskane, Fumet pisze: „Kiedy się pomyśli, że prawie wszyscy Niemcy opuścili te ziemie i że Polacy w okolicach, któreod wieków przestały być polskie zajęli ich miejsce, aby pracować nad odbudową kraju, skazanego przez Niemców na zagładę, kiedy się widzi, z jaką szybkością pracę tę zorganizowano, to **staje się niemożliwością zaprzeczyć, i żnaród ten ma ramy godne siebie". Fumet podkreśla niezwykły patriotyzm górników polskich. „Cały dzień słowo „Polska" pisze Fumet o górnikach — jest na ich ustach. To ciekawe ale nie zauważyłem, aby robotnicy francuscy wspominali tak często Francję".**

Realizacja rozbudowy przemysłu niemieckiego

Komunikat o rozmowach anglo-amerykańskich

Waszyngton (API). Wczoraj w Waszyngtonie wydano komunikat o rozmowach anglo-amerykańskich w sprawie podniesienia wydobycia węgla w Zagłębiu Ruhry. Sprawozdanie rzeczoznawców zaleca oddanie zarządu kopalń w ręce niemieckie, jako jeden ze środków podniesienia produkcji do 350 tys. ton dziennie, odpowiadających potencjalnym możliwościom zagłębia. Zarząd kopalń byłby w rękach niemieckich, jednakże kontrola spoczywałaby w rękach anglo-amerykańskich. Zarządzenia te mają wejść w życie natychmiast po zawiadomieniu o nich Francji, Belgii, Holandii i Luksemburga. Do tego czasu kontrola, która znajdowała się w rękach brytyjskich wykonywana byłaby wspólnie przez Brytyjczyków i Amerykanów.

Dalsze zalecenia przewidują utrzymanie racji żywnościowych dla górników niemieckich na dotychczasowym poziomie, przywóz stali i urządzeń wartości 25 milionów dolarów na roboty konserwacyjne oraz poprawę warunków mieszkaniowych dla górników.

Berlin (API). Na posiedzeniu rady krajowej w strefie amerykańskiej, generał Clay sprecyzował ponownie stanowisko Stanów Zjednoczonych w kwestii socjalizacji przemysłu niemieckiego stwierdzając, że będzie ona możliwa dopiero wówczas, gdy ustaloną zostanie polityczna struktura przyszłych Niemiec. Generał Clay uważa, iż do sprawy socjalizacji powrócić należy nie wcześniej niż za 5 lat.

Polska a odbudowa Niemiec

Minister Przemysłu i Handlu Hilary Minc w obszernej swej mowie, wygłoszonej na III Zjeździe Przemysłowym Ziem Odzyskanych omówił sytuację polityczną i gospodarczą Polski na tle międzynarodowym wielkiego zagadnienia, — zagadnienia odbudowy Niemiec..

— Parę tygodni temu — mówił minister Minc — niezmiernie żywo a nawet namiętnie dyskutowana była sprawa stosunku poszczególnych państw do tzw. planu Marshalla, planu, który był nam zaprezentowany, jako plan pomocy w odbudowie i rekonstrukcji Europy.

Chociaż przeszło już od tego czasu wiele tygodni, nie wiemy na czym konkretnie ten plan ma polegać, kiedy, gdzie, w jakich formach i przy jakich nakładach ma się realizować. Mgła tajemniczości otacza ten plan i to wszystko, co pod znakiem tego planu dzieje się na scenie politycznej, a zwłaszcza za kulisami tej sceny. Jedno tylko jest pewne i niewątpliwe, i zostało to w pełni potwierdzone przez doświadczenie ostatnich tygodni, że osią, że trzonem, że głównym centralnym punktem, zasadniczą ideą i myślą przewodnią tego planu jest polityczna i gospodarcza odbudowa Niemiec na tej samej starej bazie socjalno-ekonomicznej, która była podstawą rozwoju imperializmu niemieckiego i m. in. najohydniejszej, ludobójczej formy tego imperializmu — hitleryzmu.

Jeżeli rząd polski, jeżeli cały naród polski najostrzej i najenergiczniej protestują przeciwko takiej odbudowie Niemiec, to nie dlatego, ażebyśmy byli w ogóle przeciwni postawienia zagadnienia Niemiec na porządku dziennym. Nikt rozsądny na świecie i w Polsce nie marzył nigdy o wykreśleniu Niemiec z mapy Europy. Nikt rozsądny na świecie i w Polsce nie myślał o tym, ażeby Niemcy zamienić w jakąś środkowo-europejską pustynię. Nie dlatego podnosimy nasz głos protestu, że chce się odbudować Niemcy, ale podnosimy nasz głos protestu dlatego, że droga, którą wybrano, prowadzi nieuchronnie do odbudowy Niemiec zaborczych, agresywnych, imperialistycznych, zagrażających pokojowi i bezpieczeństwu Polski, Europy i świata.

Odbudowa Niemiec na starej bazie socjalno-ekonomicznej oznacza odbudowę agresji niemieckiej. I żadne przykrywki i żadne etykiety nie mogą dla Polski przesłonić łączności, jaka istnieje między odbudową kapitalistycznego niemieckiego, stalowego i maszynowego przemysłu a salwami niemieckich okrętów wojennych o świcie 1 września 1939 r., niemieckich eskadr samolotowych na polskie miasta, niemiecką lawinę pancerną, prącą polskimi drogami poprzez krew i pożogę.

Plan produkcji przemysłowej Niemiec taki, jaki został ogłoszony przez władze anglo-amerykańskie w Berlinie, jest planem odbudowy Niemiec na starej bazie ekonomiczno-społecznej, planem nieunikniennie prowadzącym do rozwoju niemieckiej agresji. Dlatego też ten plan przedstawiony przez władze anglo-amerykańskie musi budzić i budzi najwyższy niepokój i najostrzejszy protest narodu i rządu polskiego.

W tych warunkach jasnym jest, co oznaczałoby dla nas wprzągnięcie się do tzw. planu Marshalla. Wprzągnięcie się do tzw. planu Marchalla oznaczałoby dla nas:

1. *Zgodę na odbudowę Niemiec na starej bazie ekonomiczn-socjalnej, zgodę na odbudowę Niemiec, prowadzącą nieuchronnie do wzrostu niemieckiej agresji.*
2. *Podporządkowanie naszej gospodarki głównemu celowi planu — zadaniu odbudowy Niemiec.*
3. *Ograniczenie naszej suwerenności gospodarczej, właśnie na rzecz odbudowy Niemiec.*
4. *Przekreślenie naszej wielkiej szansy rozwojowej, polegającej na możliwości likwidacji naszego uwstecznienia i na możliwości zamienienia naszego kraju w kraj przemysłowo-rolny.*
5. *Przekreślenie możliwości gospodarczej obrony przeciw niemieckiej gospodarczej ekspansji.*

Tak precyzując sytuację polityczną i gospodarczą Polski na tle planu odbudowy Niemiec, minister Minc stwierdził: „Nasze wprzągnięcie się do tzw. planu Marshalla oznaczałoby to, że własnymi rękoma musielibyśmy sobie nałożyć sznur na własną szyję. Rząd, który by się na to zgodził, nie mógłby się nazywać rządem polskim."

Ta słuszna postawa rządu polskiego w tym najważniejszym dla nas zagadnieniu znalazła całkowite i entuzjastyczne poparcie całego narodu polskiego. (y)

Ostre głosy prasy brytyjskiej

»Nie prosimy, aby nam patronowano«

mówi Bevin pod adresem Stanów Zjednoczonych

Londyn. (PAP) Przemawiając wczoraj w Londynie na uroczystym obiedzie, wydanym na cześć rządu brytyjskiego przez stowarzyszenie dawnych wojskowych USA, min. Bevin oświadczył:

„Moi drodzy Amerykanie — mówił Bevin — może nam brak tego co się nazywa równowagą bilansu, ale mamy charakter i mamy tradycje. Zwyciężymy sami i nie zrobimy Wam zawodu. Mamy czasem trudności, nie prosimy jednak o to, by nam patronowano. Prosimy tylko o zrozumienie.

Widzę, że Amerykanie zdecydowali ostatnio, iż my jesteśmy młodszym partnerem, że jesteśmy trzeciorzędnym mocarstwem. Nie obliczam potęgi na siły wojskowe, ani na pieniądze, czy możliwości gospodarcze, ale wiem, że nasza 400-letnia tradycja przeznaczyła tę małą wyspę do roli, która jeszcze nie jest zakończona, do roli, w której nasza współpraca z przyjaciółmi zamorskimi będzie miała jeszcze wpływ na postęp ludzkości."

Londyn. (PAP) Brytyjska opinia publiczna zdradza ostatnio coraz większe zrozumienie istoty dotychczasowych usilnie reklamowanych planów „pomocy amerykańskiej dla Europy".

Liberalny „News Chronicle" w artykule wstępnym pt. „Uczciwe warunki" nawiązując do przemówienia Stassena pisze: „Oświadczenie ministra Stassena, że Wielka Brytania nie otrzyma pomocy, jeżeli nie zgodzi się na porzucenie swego planu nacjonalizacji stali, jest to rzucanie się na niebezpieczne fale." Podkreślając następnie istnienie w społeczeństwie brytyjskim opozycji przeciwko nacjonalizacji przemysłu stalowego, dziennik pisze: **„Pewne jest jednak, że wszyscy jesteśmy zgodni co do jednego, mianowicie że jest to nasza własna sprawa, która musi być zdecydowana przez nas samych."**

Konserwatywny **„Daily Express"** pisze: „Ameryka żąda prawie totalnej kontroli ekonomicznej i całkowitej władzy w zachodnich Niemczech w zamian za przejęcie niektórych brytyjskich wydatków dolarowych. **Niektórzy ministrowie amerykańscy nalegają silnie na rząd, domagają się wprowadzenia amerykańskiej dyktatury gospodarczej w Niemczech zachodnich."**

„Daily Worker" zaznacza, iż „Stany Zjednoczone zdecydowane są zwrócić Zagłębie Ruhry prywatnym właścicielom niemieckim pod ścisłą opieką kapitału amerykańskiego. Plan ten wywoła zapewne alarm w całej Europie zachodniej. Zwłaszcza Francja zależna jest w dużej mierze od importu węgla z Niemiec, jak również zainteresowana szczególnie tym, by przemysł niemiecki nie wpadł ponownie w ręce prywatnych przemysł. niemieckich."

Bezpośrednim wynikiem zawartego porozumienia anglo-amerykańskiego będzie oddanie kopalń Zagłębia Ruhry w ręce niemieckiego kierownictwa. **Jest to pierwszy krok w ramach szeroko zakrojonego planu USA przekazania pełnej kontroli nad przemysłem niemieckim w ręce tych samych ludzi, którzy kierowali tym przemysłem dla Hitlera.**

Stanom Zjednoczonym grozi inflacja

Chicago (obsł. wł.). Obradująca w Chicago rada naczelna Amerykańskiej Federacji Pracy (AFL) stwierdziła w uchwalonej rezolucji, iż Stanom Zjednoczonym grozi inflacja, przy czym podała program walki z inflacją. Jako pierwszy punkt tego programu AFL domaga się natychmiastowej rewizji obecnych zobowiązań dla zagranicy, zwiększenie produkcji przemysłowej i rolniczej oraz rozbudowa środków transportowych.

Rezolucja stwierdza w dalszym ciągu, iż ostatnio zanotowano w St. Zjednoczonych znaczną zwyżkę cen, co pociąga za sobą dalszy wzrost kosztów utrzymania. W związku z tym AFL zapowiada żądanie dalszych podwyżek płac, które zrównoważyć by miały koszty utrzymania.

Gromyko przeciw dyktaturze atomowej

Lake Success (API). Delegat Związku Radzieckiego, Gromyko odrzucił na Radzie Bezpieczeństwa drugi raport komisji do badania energii atomowej, stwierdzając, że podobnie jak poprzedni raport, stwarza on monopol amerykański w dziedzinie energii atomowej.

Polsko-rumuńskie rokowania handlowe

Co damy a co otrzymamy?

Warszawa (PAP). Toczące się od dłuższego czasu w Bukareszcie rokowania handlowe pomiędzy delegacją polską a przedstawicielami zainteresowanych resortów gospodarczych Rumunii wkrótce zostaną sfinalizowane. Dotychczasowa wymiana towarowa z Rumunią opiera się na umowie produktów naftowych i rud manganowych wart. 134.089.000 złotych w zamian za węgiel i koks.

Nowa umowa znacznie rozszerza listę towarów, zarówno po stronie importu jak i eksportu, a tym samym powiększy sumę globalną obrotów do wysokości 3.000.000 dol. z każdej strony.

Import z Rumunii obejmować będzie, poza paliwem płynnym i rudami manganowymi, również drzewo bukowe, ołów, skóry baranie i jagnięce, piryty, makuchy, szmaty i szereg innych artykułów.

Polska eksportować będzie, poza węglem i koksem, nasiona buraczane, maszyny i narzędzia, chemikalia, materiały ogniotrwałe, artykuły włókiennicze, porcelanę i fajans.

Jednocześnie z zawarciem umowy handlowej, podpisane zostanie porozumienie finansowe, obejmujące wzajemne należności polsko-rumuńskie przed- i powojenne.

Juliusz Niekrasz

1)

Polityka angielska w Indiach

Za panowania w Anglii królowej Elżbiety powstała w roku 1600 „Kompania kupców londyńskich, prowadzących handel z Indiami Wschodnimi". Ta kompania posiadająca zbrojne okręty, formowała własne wojska i potrafiła kolejno wyprzeć z Indii groźnych konkurentów: Portugalczyków, Holendrów i Francuzów oraz doprowadzić do bankructwa podobną kompanię pruską przez którą imperializm Hohenzollernów starał się usadowić w Indiach.

Mieszając się w zatargi państw indyjskich i popierając jedno państwo przeciwko drugiemu „Kompania" rozszerzała stale swój stan posiadania tak dalece, że dochody i terytoria 2/3 Indii znalazły się ostatecznie w jej rękach.

Administratorzy tego korsarskiego imperium nie jeden raz wsławiali się chciwością i zdzierstwem jak np. Warren Hastings i patrzeli na Indie jako na wyłączny przedmiot eksploatacji. Po powrocie do kraju niejednokrotnie oskarżali się wzajemnie o nadużycia i okrucieństwa i powstawała wówczas paradoksalna sytuacja że parlament angielski ferował wyroki przeciwko „Kompanii" (przekształconej z czasem w Kompanię Wschodnio-Indyjską), choć ta „Kompania" rządziła państwem znacznie większym i ludniejszym niż cała Anglia ze wszystkimi jej koloniami.

Istniejący stan rzeczy wykluczał możność rozciągnięcia należytej kontroli nad działalnością Kompanii i los Indii spoczywał właściwie w rękach kilku niekontrolowanych urzędników angielskich.

W połowie ubiegłego wieku zaszły wypadki, które zagroziły dalszemu panowaniu angielskiemu w Indiach. Wojska hinduskie w służbie angielskiej Sipaye odmówiły posłuszeństwa i wywołały groźny bunt ludności przeciwko Anglikom. Jedynie niesolidarność Hindusów mianowicie pomoc udzielona Anglikom przez sektę religijną Sikhów uratowała panowanie angielskie w Indiach. Ci Sikhowie, którym religia zabrania używać wina i tytoniu, odznaczający się wzrostem i siłą, byli później faworyzowani przez Anglików używani do służby w policji i rozpraszali pałkami gumowymi demonstracje antyangielskie w całych Indiach.

Po buncie Sipayów zwrócono większą uwagę na administrację Indii. Parlament uchwalił „ustawę o poprawie rządu w Indiach" i całe to olbrzymie państwo Kompanii Wschodnio-Indyjskiej wcielono wprost do korony angielskiej gubernatorowi nadano tytuł wicekróla a Disraeli, aby ukoronować to dzieło, skłonił w roku 1877 królowę angielską Wiktorię do przyjęcia tytułu cesarzowej Indii.

Olbrzymie Cesarstwo Indyjskie było pod bezpośrednimi rządami angielskimi, zachowało wprawdzie w Indiach niepodległość około 600 książąt indyjskich, zajmujących 1/3 Indii, lecz każdy z maharadżów miał na swym dworze agenta angielskiego, który pilnował interesów Anglii i faktycznie żaden z maharadżów nie mógł prowadzić własnej polityki.

Pierwsza wojna światowa wywołała poważny wstrząs w Indiach, 400 milionowy naród wysunął wówczas przez swych duchowych przywódców żądanie niezależności.

Anglia, potrzebująca w wojnie pomocy Indii, szafowała wówczas obietnicami Król angielski wystosował orędzie do Hindusów w którym podał, że „potrzeba w której znalazło się państwo angielskie — to szanse dla Indii", a sekretarz stanu dla spraw Indii Montagu obiecał utworzenie niezależnego rządu hinduskiego w granicach imperium (responsible government to India within the British Empire). Zasada samostanowienia narodów miała odnosić się także do Indii.

Hindusi stanęli przy boku Anglii i dali jej na potrzeby wojny 130 milionów funtów szterlingów i 1 i pół miliona żołnierzy. Po zakończeniu wojny Anglia wybudowała wprawdzie wspaniały pomnik Indiom w Delhi — Al India War Memorial — ale nie kwapiła się z utworzeniem samodzielnego rządu indyjskiego.

W całym kraju doszło wówczas do wielkich zgromadzeń i demonstracji antyangielskich. Rząd siłą zaczął tłumić powstające rozruchy, a generał angielski Dyer kazał strzelać 13 kwietnia 1919 roku do zebranych na zgromadzeniu Hindusów, w następstwie czego było 279 zabitych i wielu rannych. Działo się to w Amritsarze gdzie znajduje się słynna złota świątynia — Harmadir — największa świętość Sikhów tych samych Sikhów, których lojalność ocaliła kiedyś panowanie angielskie w Indiach.

Indie opanowała fala największego oburzenia i jedynie szybkie wydanie konstytucji mogło uratować sytuację. Rząd taką konstytucję wydał w roku 1919, lecz nie wprowadzała ona poważniejszych ustępstw i nie mogła sprowadzić Indii z drogi na którą weszły Walka o niezależność doprowadziła dalej znany już dobrze w Indiach Mohamdas Karamczand Ghandi zwany Mahatmą czyli „wielką duszą".

Polityka Ghandiego, która nie wytrzymała próby czasu, okazała się nieżyciową i skończyła się fiaskiem, wprowadzała tzw. po hindusku „swaraj" czyli samodzielność życia gospodarczego i politycznego.

W myśl wskazań Ghandiego Hindusi mieli zaprzestać korzystania z urzędów i szkół angielskich, odmawiać płacenia podatków, subskrypcji pożyczek i nie kupować towarów angielskich, a ponieważ materiały tkackie były przeważnie produkcji angielskiej, każda rodzina hinduska miała nabyć do swojego gospodarstwa kołowrotek i tkać dla siebie materiały. Sam Ghandi na zebraniach publicznych występował z kołowrotkiem.

Polityka ta musiała z czasem zbankrutować, bo wymagała wielkiego zdyscyplinowania społecznego którego brak Hindusom a kołowrotek nie mógł wygrać wojny z maszyną tkacką, ale przez szereg lat nastręczała nie mało trudności rządowi angielskiemu. Aresztowanie Ghandiego uczyniło tę politykę jeszcze bardziej popularną w społeczeństwie hinduskim i zmusiło rząd angielski do zwołania w okresie największego nasilenia ruchu t. zn. w latach 1930 — 1933 trzech konferencji do Londynu, zwanymi konferencjami Okrągłego Stołu, na których już wspólnie z Hindusami miano radzić nad ustrojem Indii.

W wyniku tych konferencji wysłano do Indii „komisję Simona", zwaną tak od nazwiska przewodniczącego — ministra stanu dla Indii — która miała zbadać najważniejsze problemy kraju na całym jego terenie przed wydaniem nowej konstytucji. Komisja ta opracowała obszerne sprawozdanie które wydano jako „Białą księgę" i na niej oparto nową konstytucję indyjską z roku 1935.

I ta konstytucja nie mogła jednak zahamować dążności Hindusów do suwerenności i nie zaspakajała żądań nacjonalistów hinduskich. Ghandi wycofał się z życia politycznego, a miejsce jego zajął Pandit Jawaharlal Nehru, który w roku 1936 został przewodniczącym indyjskiej partii kongresowej. Pandit Nehru odrzucił politykę biernego oporu stosowaną przez Ghandiego, rozwinął żywą działalność organizacyjną na terenie całych Indii.

Wybuch drugiej wojny światowej stworzył nową sytuację, która otwierała nowe wielkie nadzieje dla spragnionych wolności Hindusów, a Anglię stawiała w największej trosce o całość imperium.

Sytuacja w Indiach stała się jeszcze trudniejsza kiedy wysłany dla rokowań z Hindusami sir Stafford Cripps nie zdołał pozyskać dla Anglii hinduskich mężów stanu.

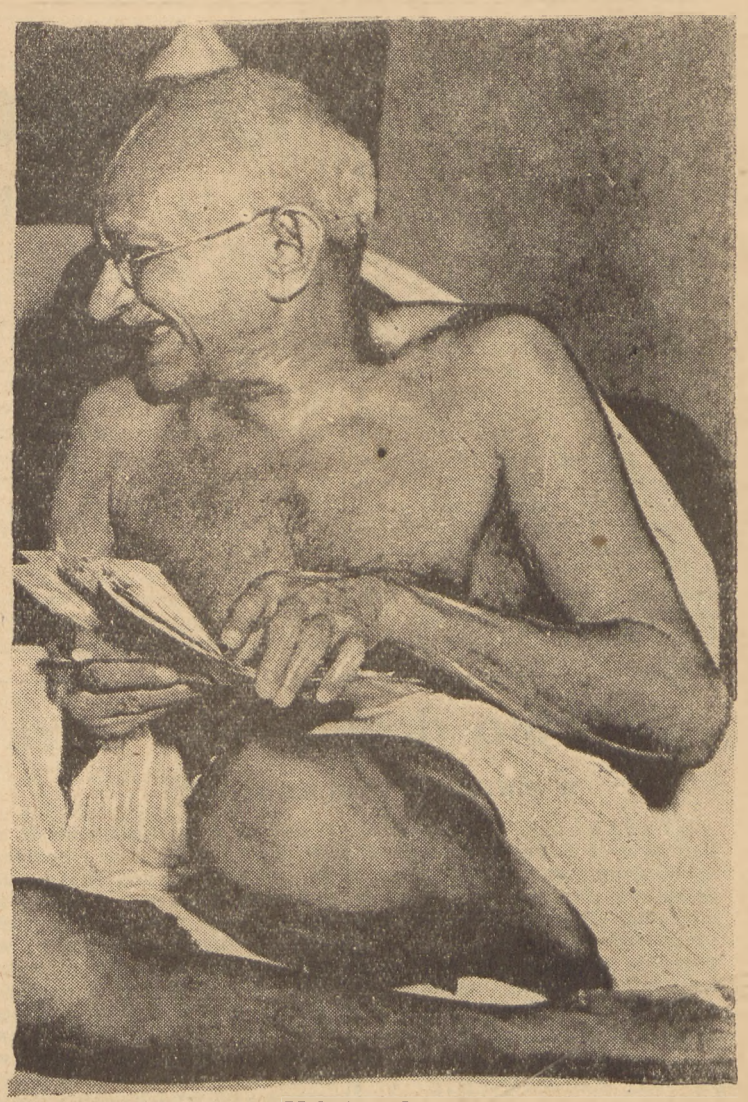

Mahatma Gandhi

Fot. Associated Press

Przegląd prasy

Po wyroku

Wśród głosów prasy na temat procesu Niepokólczyckiego, Mierzwy i tow. zasługuje na uwagę artykuł Romana Werfla opublikowany w dzisiejszym „Głosie Ludu".

Analizując tło społeczne, z którego wyrasta akcja podziemia, autor stwierdza dwa fakty: z jednej strony szybkie kurczenie się zasięgu podziemia, z drugiej strony dalszą działalność jego trzonu, przejawiającą się m. in. w listach z pogróżkami skierowanych pod adresem sądu i prokuratora, odczytanych na procesie krakowskim. „Kto jest istotnie zainteresowany w prowadzeniu roboty wywrotowej w Polsce? — pyta autor. — Przede wszystkim wywłaszczeni obszarnicy i kapitaliści".

„Czy można się dziwić — pisze autor — że wielu spośród nich nie zrezygnowało dotąd z nadziei powrotu do swych majątków i fabryk? Najwięksi kapitaliści i obszarnicy potrafili znaleźć sobie drogę za granicą, siedzą sobie gdzieś w Londynie i czekają na powrót — na powrót do dworów i fabryk, bo inaczej, po cóż mieliby powracać?"

Ale nie tylko oni, albowiem:

„Na Zachodzie wielki kapitał przetrwał bez szwanku straszliwą burzę dziejową. Wśród magnatów zachodniego wielkiego kapitału są ludzie, związani poważnymi interesami ze sprawą przywrócenia władzy wielkiego kapitału w Polsce. Kilka dni temu prasę obiegła wiadomość, że pewien obcy ambasador, który szczególnie skompromitował się kontaktami z polskim podziemiem, objął stanowisko przedstawiciela na Niemcy koncernu Lever Brothers. Do koncernu tego należały w Polsce m. in. Olejarnia w Gdyni i fabryka Schicht w Warszawie. Takich ludzi jest więcej. Pewien amerykański mąż stanu, dość agresywny w stosunku do krajów demokracji ludowej posiadał przed wojną bardzo szerokie interesy na naszym Górnym Śląsku oraz na Opolszczyźnie.

To jest przyrodzona — naturalna niejako baza podziemia. Ale obok tego widzimy w podziemiu wielu ludzi, których interes klasowy bynajmniej nie leży po stronie dawnych potęg gospodarczych. Dlaczego znaleźli się oni w szeregach podziemia?

Przyczyn jest wiele. Jedna z nich, to brak należytego uświadomienia co do istotnego charakteru podziemia. Świadczą o tym słowa oskarżonych na procesie krakowskim.

„Wydaje się nam — pisze Werfel — że słowa te, to ciężkie oskarżenie pod adresem naszym, pracowników pióra, pracowników prasy polskiej. Oskarżenie, że zrobiliśmy dotąd za mało, o wiele za mało, aby do środowisk, z których wyszli ci ludzie, doprowadzić prawdę o działalności podziemia, prawdę o jego istotnym charakterze. Doprowadzić — chociaż ta prawda jest przykra i bolesna dla tych środowisk, chociaż może w pierwszej chwili wywołać odruch negacji i niechęci."

Nawiązując do uchwał aktywu PPR i PPS w Krakowie autor stwierdza konieczność

„...wyciągnięcia politycznych wniosków z procesu, rozwinięcia równoległej i odrębnej od akcji władz bezpieczeństwa i sądu akcji masowej, akcji uświadamiającej, akcji walki z podziemiem i jego pseudonimi sojusznikami..."

Problemy Pomorza Zachodniego

Konferencja Instytutu Bałtyckiego w Szczecinie

Szczecin (PAP). 10 września rozpoczęły się w Szczecinie dwudniowe obrady naukowo-gospodarcze Instytutu Bałtyckiego. W konferencji biorą udział delegaci poszczególnych Ministerstw i Instytucji, reprezentanci świata naukowego Czechosłowacji i zaproszeni goście.

Po otwarciu konferencji przez dyrektora Instytutu Borowika zabrał głos dyr. Gluck poświęcając słowa pamięci śp. wiceministrowi Czajkowskiemu z którego inicjatywy toczą się obecne obrady. Było jednym z wielu dążeń Zmarłego aby problem Pomorza Szczecińskiego uległ jak najszybszej aktywizacji. Zgromadzeni uczcili pamięć śp. Czajkowskiego chwilą ciszy, po czym zabrał głos dyr. Wielopolski z Gdańska, nawiązując do zasadniczych spraw zarysowanych na posiedzeniach 3 Zjazdu Przemysłowego. Rzeczywistość dnia dzisiejszego wysuwa na plan naszej pracy trzy objekty sztandarowe: Port szczeciński, miasto Szczecin i Mazury. Następnym imperatywem jest wzmożenie eksportu w imię zwiększenia wewnętrznego spożycia. Przedstawiając obecny stan prac dotyczących problemu aktywizacji rejonu szczecińskiego, mówca zanalizował zbieżność najistotniejszych założeń naukowej pracy Instytutu Bałtyckiego z zadaniami postawionymi na trzecim zjeździe przemysłowym, który uprzytomnił ogromną skalę zagadnień. Przebudowa Szczecina musi wyjść przez ciśnienie towarowe zaplecza i dlatego powstaje konieczność trafnego i prawidłowego przewidywania zagadnień związanych z problematyką regionu. Nasz aparat naukowy (konkluduje mówca) organizując badania naukowe właśnie w kierunku gospodarczym, socjologicznym i kulturalnym powinien zdobyć się na maksymalny zespołowy wysiłek dla metodycznego tworzenia podstawy trafnych i skutecznych wniosków w realizacji sztandarowych zadań.

Posiedzenie naukowe rozpoczęło się referatem prof. Zierhoffera z Poznania o geograficznych podstawach gospodarczych Pomorza Zachodniego. Mówca bazując się na wypowiedziach innych naukowców m. in. prof. Srokowskiego naświetlił najważniejsze momenty warunków geograficznych Pomorza, podnosząc wartości tkwiące w jego przyrodzie a wymagające uaktualnienia.

Inspektor Wawrynowicz ze Szczecina omówił zagadnienia składu ludnościowego i potrzeb osiedleńczych z punktu widzenia gospodarczego, zaś prof. Terlikowski naświetlił warunki oraz możliwości produkcji rolniczej i hodowlanej Pomorza. Dr Okołowicz ze Szczecina zreferował zagadnienia gospodarstw osadniczych. Na temat gospodarstwa folwarcznego mówił dyr. Władysław Letycki z Poznania, prof. Krzysik o gospodarce roślinnej i przemyśle drzewnym. Referaty o rybołówstwie morskim dr Kulikowskiego z Gdyni i o rybołówstwie słodkowodnym inż. Paradowskiego ze Szczecina zakończyły pierwszą część obrad Instytutu Bałtyckiego.

Polskie nazwy szczytów

opracowało Towarzystwo Tatrzańskie

Kraków. (PAP). **Polskie Towarzystwo Tatrzańskie przystępuje jeszcze w bieżącym sezonie do szeregu przedsięwzięć i inwestycji w celu dalszego zagospodarowania gór, stawiając sobie w pierwszym rzędzie za zadanie zespolenie turystyczne gór Ziem Odzyskanych z Karpatami. W** oparciu o przydzielone fundusze pieniężne i materiałowe PTT przystępuje do remontu swego budynku w Zakopanem tzw. dworca tatrzańskiego.

Nadto w opracowaniu znajduje się projekt schroniska w Tatrach na hali Ornak, które zastąpi zniszczone schronisko na hali Pysznej.

Włączenie gór Ziem Odzyskanych w sieć szlaków turystycznych zrealizuje przedłużenie głównego szlaku karpackiego, znaczonego barwą czerwoną, poprzez główny grzbiet Sudetów. Utworzona przy Towarzystwie komisja opracowała kilkaset polskich nazw górskich, które zastąpią nazwy niemieckie, uwzględniając podstawy etymologiczne, słownictwo ludowe i charakter poszczególnych obiektów. Całokształtem gospodarki górskiej Ziem Odzyskanych kieruje dolnośląska spółdzielnia turystyczna. Spółdzielnia wydała m. in. przewodnik narciarski w Karkonoszach i górach Izerskich, oraz opracowany cykl wycieczek po tych pasmach.

Szczególną uwagę zamierza Polskie Towarzystwo Tatrzańskie poświęcić sprawie organizacji masowych wycieczek, które w związku z rozrastającym się ruchem turystycznym i akcją wczasów, wymagają zapewnienia kwalifikowanych przewodników i uświadomienia niebezpieczeństw jakie nastręczają Tatry.

Współpraca służb meteorologicznych

między Polską a Czechosłowacją

Warszawa (API). W końcu sierpnia na granicy polsko-czechosłowackiej w Jabłonce w dorzeczu Orawy odbyło się spotkanie przedstawicieli służb meteorologicznych ze strony polskiej i czechosłowackiej, zainicjowane celem wspólnego objazdu rzek Orawy, omówienie planu wzajemnej współpracy i zorganizowanie sieci sygnalizacyjnej z dorzecza polskiej Orawy w związku z budową przez Czechosłowację wielkiej zapory wodnej na rzece Orawie.

Ze strony czechosłowackiej wzięli udział: Kierownik Instytutu Hydrograficznego w Bratysławie inż. Dub oraz kierownik budowy zapory w Usti inż. Sztofko. Ze strony polskiej dyr. P.I.H.M. dr. inż. J. Matusewicz, naczelnik Wydziału P.I.H.M. inż. Jarosik oraz kierownik Oddziału P.I.H.M. w Krakowie inż. Kajetanowicz.

Przy okazji warto podkreślić że współpraca polsko-czechosłowacka w zakresie służby meteorologicznej nawiązana została niemal od pierwszych dni po wyzwoleniu. W wyniku tej współpracy zanotować należy dwukrotne, bezinteresowne przechowanie w laboratorium Państwowego Instytutu Hydrologicznego w Pradze przyrządów hydrologicznych naszego P.I.H.M-u, którego stacja tarowania została w skutek działań wojennych całkowicie zniszczona, następnie wzajemną wymianę obserwacji z obszarów pogranicznych, wymianę publikacji i wydawnictw oraz szereg innych ułatwień i pomocy wzajemnych.

Akademicy niosą pomoc

ludności mazurskiej

OLSZTYN. W dniach od 15—30 sierpnia br. objeżdżała powiaty ełcki, olecki i gołdapski na Mazurach ekipa 9 studentów i studentek Wydziału Medycznego Uniwersytetu Poznańskiego — członków Akademickiego Koła PZZ. Wyprawę tę o charakterze sanitarno-oświatowym zorganizował Polski Związek Zachodni w ramach stale prowadzonej akcji repolonizacyjnej na Ziemiach Odzyskanych.

Korzystając w terenie z pomocy Zarządu Państwowych Nieruchomości Ziemskich i PCK, studenci w ciągu dwóch tygodni przebyli przestrzeń 600 km, udzielając pomocy sanitarnej 1.100 osobom i zaopatrując 750 osób w środki opatrunkowe i lekarstwa. Na akcję repolonizacyjno - oświatową składało się zorganizowanie ognisk, podczas których członkowie ekipy wygłaszali pogadanki, referaty i odczyty o Z. O. i współczesnej Polsce. Ponadto zebrano i przekazano Zarządowi Głównemu PZZ sporo materiału dotyczącego położenia ludności miejscowej.

Trzeba zaznaczyć, że praca akademików PZZ-owców na terenie mazurskim miała olbrzymie znaczenie ze względu na zły stan zdrowotny i małe wyrobienie społeczne i narodowe tamtejszej ludności.

A. GRUSZECKA

W GRODZIE ŻAKÓW

CZYTELNIK

STRON 263

Zł 550

3806

Surowy wyrok za okradanie przesyłek zagranicznych

Olsztyn (PAP). Sąd Okręgowy w Pasłęku skazał na 8 lat więzienia Romana Danewskiego, kierownika agencji pocztowej w Wolynu, powiat Pasłęk, za okradanie listów wartościowych oraz paczek nadesłanych z zagranicy.

Gospodarka hodowlana pow. kłodzkiego

KŁODZKO. (rś) W starostwie odbyła się pod przewodnictwem komisarza ziemskiego inż. Zawilskiego odprawa wójtów i sołtysów powiatu kłodzkiego. Omawiano na niej sprawę tegorocznego siewu rzepaku zimowego oraz pielęgnowania kultur pastwiskowych. Jak wiadomo, gospodarka rolna powiatu kłodzkiego ma charakter wybitnie hodowlany i obfituje w pastwiska, które niejednokrotnie bez fachowej pielęgnacji dziczeją. W związku z powyższym omawiano także sprawę tępienia chwastów. Powiat kłodzki, jako dobrze zagospodarowany, został prawie że wyłączony z państwowej pomocy akcji siewnej i otrzymał tylko 200 tys. zł. kredytu do rozprowadzenia pomiędzy rolników. Kredyty te rozdzielono pomiędzy 3 gminy: Bożkowice (70 tys.), Krosnowice (70 tys.) i Duszniki-Zdrój (60 tys.)

»Urzędują« po restauracjach

Obrady PRN nad usunięciem bolączek

KŁODZKO. (rś) Dnia 10 bm. odbyło się w starostwie posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej, pod przewodnictwem p. Mieczysława Skórskiego. Na porządku dziennym były dwie sprawy: uchwalenie budżetu dodatkowego na okres od chwili obecnej do końca br. oraz sprawa bezpieczeństwa powiatu.

Budżet uchwalono w brzmieniu przedłożonym przez Komisję Budżetową. Przewiduje on tak po stronie wydatków, jak i dochodów sumę 6.246.524 zł.

Większą część posiedzenia zajął problem bezpieczeństwa powiatu. Referował go radny Olko, który jest równocześnie szefem Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa. Przestępstwa popełniane w powiecie, miały przeważnie podłoże polityczne. Reakcja, która poniosła klęskę w wyborach, przerzuciła się na nękanie obywateli drobnymi akcjami o charakterze czysto kryminalnym, przy czym przestępcy specjalnie wyszukiwali na ofiary czynnych działaczy partyj demokratycznych. Ogółem od początku roku popełniono 648 przestępstw, w czym skradziono 48 sztuk bydła i koni, co najbardziej bije w rolników powiatu, zajmujących się przede wszystkim hodowlą bydła. Przestępstwa wykrywano w 50, w 60%. Ilość dokonywanych napadów rabunkowych obecnie maleje (w kwietniu było 12, w maju 11, w czerwcu 8, w lipcu 5, a w sierpniu 4). Prawie wszyscy przestępcy, których ujęto, należeli do band reakcyjnych, albo też ujawnili się już poprzednio jako członkowie tych band.

Referent poruszył także sprawę nadużyć w fabrykach i w instytucjach, zajmujących się aprowizacją powiatu, powstałych na skutek obsadzania odpowiedzialnych stanowisk przez ludzi nieuczciwych, względnie nieodpowiednich, a następnie zwrócił uwagę na przejawy antydemokratycznego nastawienia młodzieży szkolnej. Winę przypisuje w tym wypadku nauczycielstwu, wśród którego znalazły się nawet osoby, należące do organizacyj wywrotowych. Mówca zarzucił także niektórym przedstawicielom władz i samorządu, że za dużo „urzędują" po restauracjach, gdzie podpisuje się nawet akta, jak to miało miejsce w restauracji „Polonia" w Dusznikach Zdroju, zwracając uwagę na szerzące się pijaństwo. Nadużycie alkoholu przybiera tu charakter klęski społecznej, powoduje deprawację młodzieży i sprzyja rozszerzaniu się chorób wenerycznych.

Po referacie rozwinęła się szeroka dyskusja. Radny Wyrobiec z Dusznik zaproponował zlikwidowanie restauracji „Polonia" w Dusznikach i stworzenie w tym gmachu Domu Ludowego, a radny Holzman (PPS) zażądał od U. B. na piśmie informacyj o szkodnikach, by ich było można na tej podstawie usunąć ze stanowisk. Jeśli chodzi o zwalczanie pijaństwa — to przykład musi iść z góry, i musi wziąć w nim udział całe społeczeństwo, łącznie z kościołem. Radny Wyżykowski z SD stwierdził, że wśród części młodzieży zapanowała „moda" opozycji, która nie płynie jednak z przekonania i może być wykorzeniona przez dobrych wychowawców. Zwrócono również uwagę na to, by władze szerzej informowały prasę o nadużyciach, gdyż publiczne piętnowanie szkodników będzie odstraszało innych od wstępowania w ich ślady. W przeciwieństwie do tego radny Bobruk (PPR) podkreślił, że wśród elementu robotniczego większość jednostek jest moralnie zdrowa, przytaczając przekraczanie norm produkcji i organizowanie wyścigu pracy.

Po przyjęciu sprawozdania szefa UB i podziękowaniu mu za dotychczasową pracę, uchwalono na wniosek klubu PPR poświęcić z racji miesiąca odbudowy Warszawy diety za to posiedzenie na odbudowę Warszawy oraz sporządzić zbiórkę na budowę pomnika ofiar getta warszawskiego.

Posiedzenie zakończono odśpiewaniem Roty.

Słuchamy radia

Sobota 13 września

5,35 sygnał i zapowiedź stacji, 6,00 sygnał i „Kiedy ranne wstają zorze", 6,05 gimnastyka, 6,15 dziennik, 6,30 muzyka, 6,50 zapowiedź programu, 6,57 sygnał czasu, 7,00 muzyka, 7,15 wiadomości, 7,30 muzyka, 7,55 informacje ogólnopolskie, 8,05 skrzynka P. C. K., 8,15 koncert życzeń, 9,00 koncert reklamowy, 11,57 sygnał i hejnał, 12,04 zapowiedź progr., 12,06 wiadomości, 12,10 przegląd prasy, 12,15 pieśni Feliksa Rybickiego, 12,30 audycja dla wsi, 12,40 utwory fortepianowe, 13,00 „Z mikrofonem po kraju"', 13,10 „Popularna muzyka operowa", 14,00 Informacje Polski południowej, 14,15 artykuł aktualny, i komunikaty, 14,30 „Scena i ekran", 14,35 koncert muzyki popularnej, 15,00 muzyka taneczna, 15,20 audycja dla dzieci, 15,40 muzyka, 16,00 dziennik, 16,18 zapowiedź programu, 16,20 arie operowe, 16,40 skrzynka techniczna, 16,50 pogadanka gospodarcza, 17,00 „Przy sobocie po robocie", 18,30 muzyka, 18,58 zapowiedź programu, 19,00 „Tu mówi Śląsk", 19,13 „Nowe książki", 20,00 z życia kulturalnego, 20,05 „Kobieta w świecie", 20,10 audycja Komisji Opieki nad Zabytkami, 20,15 reportaż, 20,25 „Muzyka Radziecka", 20,57 omówienie audycyj, 21,00 dziennik, 21,30 muzyka taneczna, 21,45 słuchowisko, 22,10 wiadomości sportowe, 22,15 koncert Orkiestry Tanecznej, 23,00 ostatnie wiadomości, 23,20 zapowiedź programu, 23,25 muzyka lekka, 23,55 z ostatniej chwili, 24,00 zakończenie programu.

Odkryto drogocenne futra

w piwnicy fabryki marmelady

Kłodzko (rś). W podziemiach Państwowej Fabryki Marmolady w Kłodzku przy ul. Śląskiej 2 dokonano ostatnio sensacyjnego odkrycia. Grupa robotników naprawiających przewody gazowe, natrafiła przy kontroli rur w piwnicy tejże fabryki na miejsce, gdzie rury znikały w murze. Chcąc je dalej kontrolować, robotnicy przebili mur i spostrzegli, że za murem znajduje się dalsza część piwnicy, o której dotychczas nie wiedziano, wyładowana po brzegi skrzyniami i walizami. Po zawiadomieniu kierownictwa fabryki, a następnie Urzędu Bezpieczeństwa, Urzędu Likwidacyjnego i Komisji Specjalnej, w obecności przedstawicieli tych wszystkich władz, przystąpiono do wydobywania i otwierania waliz i skrzyń. Znaleziono w nich drogocenne futra (karakuły i inne), olbrzymie ilości bielizny damskiej i męskiej, prześcieradeł, ubrań męskich i pewną ilość wina w butelkach. Według pierwszych pobieżnych szacunków, jeszcze przed otwarciem wszystkich skrzyń i waliz, których było 54, wartość znalezionych rzeczy przekracza 8 milionów zł.

Panuje mniemanie, że rzeczy te ukrył w piwnicy przed przyjściem frontu dawniejszy niemiecki właściciel fabryki. Robotnicy, którzy skrzynie i walizy odkryli, otrzymają nagrodę.

T. KULISIEWICZ
WARSZAWA
1945
Teka graficzna
CZYTELNIK
32 RYS.
ZŁ 2.200
806

Akcja »K« w pow. kłodzkim

Rozdział bydła i koni poniemieckich

Kłodzko (rś). Zainicjowana przez Ministerstwo Rolnictwa, tzw. akcja K polega na ścisłym ewidencyjnym ujęciu bydła i koni własnych i poniemieckich, będących w posiadaniu rolników a następnie na ich równomiernym rozdziale pomiędzy żywotne (tj. dobrze prowadzone) gospodarstwa rolne w ten sposób, by możliwie w każdym takim gospodarstwie były 2 krowy i jedna siła pociągowa. Ujęciu w ewidencję ulega wszelkie bydło i konie, podziałowi jednak, rzecz jasna, podlegają tylko krowy i konie poniemieckie. Jako własne uznaje się te konie względnie krowy, które rolnik bądź to przywiózł ze sobą na Ziemie Odzyskane, bądź też już na Zachodzie legalną drogą kupił; jako własny uznaje się także przychówek od zwierząt poniemieckich, a więc cielęta i źrebaki, urodzone już po objęciu gospodarstwa przez rolnika polskiego. Dochówek, to jest te zwierzęta, które urodziły się jeszcze u niemieckiego gospodarza, a Polak je przejął, jako cielęta, jałówki, względnie źrebaki i dochował na zwierzęta dojrzałe nie ulega podziałowi w ramach akcji K, ale posiadacz musi za nie zapłacić Państwu wg. cen rynkowych, przy czym, jako podstawę szacunku, bierze się ich wielkość i wartość w chwili przejmowania od Niemca.

Akcja K ma dla powiatu kłodzkiego wielkie znaczenie, bo jest tu dużo gospodarstw wybitnie hodowlanych. W powiecie tym było przed wojną 40 tys. krów dojnych i około 20 tys. sztuk bydła młodego. Stan obecny nie dosięga ani ¼ tego co było przed wojną, a podział bydła jest nieracjonalny. Nie dość, że powiat kłodzki oddał już za polskich czasów do innych powiatów około 10 tys. sztuk bydła, to przerzucaniem bydła z jednych gospodarstw do drugich zajmowało się równocześnie kilka urzędów. Skomplikowało to sprawę tak dalece, że obecnie zachodzi konieczność definitywnego, sprawiedliwego podziału.

Spisy bydła i koni są już rozpoczęte; po ich ukończeniu będą zarządzone spędy bydła i koni w poszczególnych gminach, a rozdzielanie ich pomiędzy gospodarstwa będzie przeprowadzone przez specjalną komisję pod przewodnictwem komisarza ziemskiego tak by wszędzie były najwyżej 2 krowy i 1 koń poniemiecki. O ile w którejś gminie pozostaną nadwyżki będą przerzucane do innych gmin gdzie jest brak bydła poniemieckiego i koni tych jest sporo. Poza powiat nie wyda się już nic.

Łańcuch ofiar

na odbudowę Warszawy

Kłodzko (rś). Społeczeństwo powiatu kłodzkiego ma ambicję zostania wzorem dla innych w ofiarności na cele publiczne. Oprócz łańcucha ofiar na Rodzinę Radiową, który niedawno powstał, zapoczątkowano w czasie pobytu wysłannika naszego pisma w Dusznikach Zdroju nowy łańcuch ofiar, tym razem z okazji miesiąca odbudowy Warszawy.

Pierwszą ofiarę w wysokości 5 tys. zł. złożył dypl. mistrz piekarski p. Roman Sakowski na ręce przedstawiciela naszego pisma i wezwał do kontynuowania łańcucha dr Milewskiego z Zarządu Miejskiego, kpt. Chmiela d-cę odcinka WOP i jego zast. por. Świrskiego, a z rzemiosła mistrzów rzeźnickich: Orawskiego i Kozłowskiego. Ofiary można składać w KKO w Kłodzku (gmach Magistratu) na konto 221/115, którego właścicielem jest Państwowy Komitet Odbudowy Warszawy, albo w Redakcji „Dziennika Zachodniego", oddział Kłodzko, przy ul. Wojska Polskiego 22, tel. 27-62.

KUPIMY ZARAZ TOKARNIĘ
patronówkę, **FREZARKĘ** typ lekki, **GRAWERKĘ** do metali, **WIERTARKĘ** stołową z napędem własnym.
B. T/H. MARIAN PUJDAK
Warszawa, Marszałkowska 118
(PAP) 3817

Polskość Ziem Odzyskanych

O obowiązkach i udziale w życiu Państwa zweryfikowanych Polaków

Wałbrzych. — Polski Związek Zachodni w Wałbrzychu urządza I odczyt popularny pod tytułem: „Polskość Ziem Odzyskanych" — przeznaczony głównie dla Polaków-autochtonów, jak również dla Polaków z Westfalii, Francji, Belgii oraz przebywających przez dłuższy czas za granicą.

Odczyt opracował inż. Sławomir Piasecki, który wygłosi go w dniu 14 września (niedzielę) o godz. 12 w południe w świetlicy Dolnośląskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, ul. Kościuszki Nr. 6 — Publiczność mile widziana. Wstęp wolny dla wszystkich.

Wałbrzych. — W niedzielę dn. 24 sierpnia br. z inicjatywy PZZ odbyło się w Ratuszu pod przewodnictwem prezydenta miasta Eugeniusza Szewczyka zebranie zweryfikowanych Polaków-Dolnoślązaków i Polaków repatriowanych z Westfalii. Prezydent w gorących słowach powitał obecnych, zapewniając ich o opiece Rządu, przypominając o ciążących na każdym obywatelu polskim obowiązkach wobec Państwa i Narodu.

Kierownik PZZ inż. Rogala Lewicki zaapelował do zebranych o większe zainteresowanie się sprawami polskimi, zapisywanie się na członków PZZ i o obowiązkowy udział w rozpoczynających się od 15 września br. kursach języka polskiego. Dłuższe przemówienie wygłosił kierownik sekcji Polaków Dolnoślązaków przy PZZ p. August Pielorz, były funkcjonariusz Związku Polaków w Niemczech. Nakreślił pokrótce ideologię Polaków w Niemczech, naświetlając pięć praw Polaka w Niemczech i tłumacząc znaczenie Rodła. Przypomniał on jak przodkowie tych Polaków w powstaniach śląskich czynem zadokumentowali swoje przywiązanie do sprawy polskiej.

Pielorz wezwał zweryfikowanych Polaków, aby nie ulegali propagandzie wyjeżdżających do Rzeszy Niemców i pozostali wierni staremu hasłu swych przodków: „Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród. Siłę słuszności mamy i mocą tej słuszności wytrwamy i wygramy". Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego p. Wójtowicz omówił krótko historyczne prawa Polski do Ziem Zachodnich i również zaapelował do wzięcia licznego udziału w kursach nauki polskiej. Na zakończenie dyrektor KKO p. Szwejcer w paru słowach wspomniał o okresie okupacji.

Komisja Specjalna działa

Kary za ukrywanie mięsa

Kłodzko (rś). Komisja Specjalna zamknęła sklep rzeźniczy Bogumiła Lika w Kłodzku przy ul. Matejki za ukrywanie mięsa i wędlin w dni mięsne oraz za ich sprzedaż bez ujawnienia ceny. Z uwagi na bezpieczeństwo publiczne (stałe burdy i strzelaniny po nocach) oraz za sprzedaż alkoholu bez koncesji i okradanie Skarbu Państwa, zamknięto poza tym restaurację „Nysa" w Kłodzku, której dzierżawcami byli Janina i Wiktor Karwińscy.

Komisja Specjalna przekazała sprawy wymienionych kupców do wyższej instancji z wnioskiem o ukaranie ich grzywną od 250.000 zł.

Komisja Kontroli Cen wzmogła ostatnio swoją działalność na terenie powiatu kłodzkiego. Kontroluje kupców prywatnych i spółdzielnie w Kudowie, Polanicy i Dusznikach.

SK Nachód — Nysa (Kłodzko) 6:4 (5:2)

Kłodzko (rś). Wyjazd klubu sportowego „Nysa" z Kłodzka i grupy jego sympatyków do Nachodu w Czechosłowacji w ub. niedzielę zamienił się w tymże mieście w manifestację, przyjaźni polsko-czeskiej.

Sam mecz odbył się, przy olbrzymiej frekwencji publiczności, która nosiła się z wyraźną sympatią do Polaków, dopingując ich w grze i oklaskując ich każde dobre zagranie. Wynik meczu 4:6 (2:5) na korzyść Czechów jest zaszczytny dla polskiej drużyny, ze względu na wysoką klasę, jaką SK Nachód reprezentuje, zajmując III miejsce w wschodnio-czeskiej dywizji.

Gra była prowadzona po dżentelmeńsku.

Dożynki w Dusznikach

Duszniki - Zdrój. (rś) Dnia 7 bm. odbyły się w Dusznikach Zdroju imponujące dożynki. Po Mszy św., barwny pochód z pięknie udekorowanymi wozami przeszedł na rynek. Podczas akademii w sali teatru miejskiego, którą zagaił wiceprezes SL Józef Haas przemawiali: por. Nowak o współpracy wojska z ludnością wiejską przy żniwach oraz p. Roman Sakowski, który przedstawił wyniki tegorocznych zbiorów. Akademię zakończono odśpiewaniem pieśni żniwnych, wręczeniem wieńca burmistrzowi Orlickiemu i odegraniem hymnu narodowego. Wieczorem odbyła się zabawa ludowa.

Uniewinnienie

Wałbrzych. Dnia 5 września br. odbył się proces Bronisławy Franiak, mieszkanki Wola Dzierlińska, oskarżonej o to, że w miejscowości Wałbrzych przy ul. Staszyca 2a podstępnie zabrała bieliznę damską, daną do prania Sąd, z powodu braku dowodów, że oskarżona tę bieliznę zabrała od Niemki, uniewinnił ją. Drugą kobietę nie zdołano ująć.

W sprawie sporów

O przywrócenie praw własności

Prudnik (tel. wł.). Niejednokrotnie już zwracano uwagę, że na mocy obowiązujących przepisów prawnych na Ziemiach Odzyskanych sądy nie są kompetentne do rozpatrywania sporów między ludnością miejscową a osadniczą, której w swoim czasie przydzielono tymczasowo gospodarstwa. Decyzja w tych sprawach zarezerwowana jest dla władz administracyjnych. Obecnie utworzono specjalne komisje, które orzekają w zależności od tego, czy gospodarstwa były istotnie opuszczone przez dawnego właściciela, czy zostały formalnie przydzielone osadnikowi, czy ten ostatni dobrze gospodarował, względnie czy poczynił jakieś inwestycje. Komisja taka działa już w powiecie, gromadzi materiały i bada sporne sprawy, choć na razie nie wydaje jeszcze orzeczeń, co przewidziane jest w najbliższej przyszłości. Tymczasem powtarzały się wypadki, że sąd rozpatrywał skargi autochtonów o przywrócenie im prawa własności gospodarstw i wydawał orzeczenia o wprowadzenie w posiadanie dawnego właściciela.

Ostatni Niemcy wyjeżdżają

Kłodzko (rś). W bież. tygodniu wyjechał nowy transport Niemców z Ziemi Kłodzkiej do Rzeszy. Obejmował on 1.500 osób i przebył granicę w Tuplicach. Następny i prawdopodobnie ostatni w tym sezonie transport Niemców odjedzie 16 bm. tak, że w powiatach bystrzyckim i ząbkowickim nie będzie już ani jednego Niemca. W samym Kłodzku ze względu na przemysł, jest jeszcze pewna ilość Niemców specjalistów, których konieczność pozostania bada stworzona w tym celu komisja.

Dnia 11 września 1947 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony świętymi sakramentami

Dr med.

śp. Józef Boratyński

specjalista laryngolog obwodowy lekarz Ubezpieczalni, lekarz miejski w Prudniku, były długoletni sekundariusz Szpitala Powszechnego, oraz Naczelny Lekarz P. K. P. w Stryju.

W zmarłym tracą lekarze tutejszego obwodu szczerego oraz prawego kolegę — a chorzy sumiennego i pełnego poświęcenia lekarza i opiekuna.

Pamięć o drogim zmarłym koledze pozostanie na zawsze w sercach naszych.

Wyprowadzenie nam drogich zwłok z domu żałoby w Prądniku, ul. Traugutta 34 — na miejsce wiecznego spoczynku nastąp. dnia 13 września 1947 r. o godz. 15.00.

Lekarze Ubezpieczalni Społecznej Obwodu Prudnickiego

3844

Warszawa dźwiga się z ruin — dopomóż — złóż swą ofiarę.

Z Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego

SOSNOWIEC. W przejeździe do Budapesztu bawili w Sosnowcu szef duńskiego Czerwonego Krzyża w towarzystwie wiceministra zdrowia i opieki społecznej oraz szefa wydz. transp. Czerwonego Krzyża. Goście przyjmowani byli przez przedstawicielkę PCK i Tow. Przyjaźni Polsko-Duńskiej, która na pożegnanie wręczyła im pamiątkowy upominek z węgla.

KATOWICE. Za odnalezienie, względnie podanie bliższych szczegółów związanych z dokonaną niedawno kradzieżą cennych skrzypiec Guarneriusa, należących do skrzypka Antoniego Szafranka, wyznaczona została nagroda w wys. 50.000 zł.

KATOWICE. W niedzielę 14 bm. odbędzie się w Katowicach pierwszy w Polsce sejmik spółdzielczy i pierwsze na Śląsku okręgowe zgromadzenie delegatów spółdzielń Zw. Gosp. „Społem".

CZĘSTOCHOWA. Miejskie Muzeum Regionalne w Częstochowie podjęło ostatnio prace wykopaliskowe na terenie wsi Kuśmierki, pow. częstochowskiego, gdzie w roku ubiegłym znaleziono przypadkiem prehistoryczny grobowiec. W toku prac odkopano 30 grobów z okresu kultury łużyckiej, — tzw. groby podbrukowe, W03,k65DF2H popielnicowe.

CZĘSTOCHOWA. Komisja Specjalna aresztowała niejakiego Ignacego Pirza, który usiłował przeprowadzić nielegalną tranzakcję mieszkaniową, sprzedając dwóm przemysłowcom z Katowic pokój z zajmowanego przez siebie lokalu na sumę 50 tys. zł.

CZĘSTOCHOWA. W wyniku rozprawy Sąd Okręgowy w Częstochofie skazał na 4 lata więzienia niejakiego Stanisława Jakubowskiego b. członka SS i współpracownika Gestapo.

Wolne posady

FITZNEROWSKA Fabryka Śrub i Nitów w Siemianowicach Śl., poszukuje techników-mechaników, cieśli, ślusarzy, tokarzy i robotników niefachowych. Zgłoszenia w Wydz. Personalnym fabryki, ul. Fabryczna Nr. 14. 5395d

KWALIFIKOWANA siła do kwiaciarni potrzebna. Zgłoszenia codziennie między 9—15 Katowice, Młyńska 5 Książnica Rolnicza. 4196g

PANIENKA uczciwa z dobrymi referencjami na stanowisko kasjerki, potrzebna. Oferty Czytelnik Katowice pod „13". 4192g

SIŁA BIUROWA maszynistka obeznana z wszelk. pracami biurowemi potrzebna. Oferty Czytelnik Katowice pod „E. 213". 4191g

OKRĘGOWE Zjednoczenie Wytwórni Materiałów Budowlanych w Opolu, Nowa Wieś Królewska, ul. Drzymały 2, tel. 35-07, zaangażuje wykwalifikowaną maszynistkę. Mieszkanie, opał, światło, obiady, kartki I k. 5419d

MECHANIKÓW maszyn do szycia do Katowic, Będzina i Sosnowca poszukujemy. Katowice, 3 Maja 23, SINGER. 4333g

SZLIFIERZE natychmiast potrzebni. Niklownia Katowice, Równoległa 2, telefon 326-81. 4273g

KARMELARZA pierwszorzędną siłę przyjmie od zaraz „Podhalanka", Kraków Dietla 46a. 5439d

CUKIERNIK zdolny, samodzielny potrzebny. Bielsko Smolki 5, cukiernia. 5453d

KSIĘGOWYCH dla Hurtowni i swych oddziałów poszukuje Centrala Tekstylna Hurtownia w Bielsku, Dolne Przedmieście 338. Zgłoszenia z dokument. przyjmuje Dyrekcja Hurtowni. 5455d

KWALIFIKOWANĄ siłę do poprowadzenia wytwórni kołder oraz siły fachowe do produkcji, przyjmie natychmiast Spółdzielnia Pracy Włókienniczej „Tkanina" na dogodnych warunkach. Zgłoszenia Bielsko, Rynek 31. Pożądani kandydaci z terenu Bielska, Białej lub najbliższej okolicy. 5517d

KIEROWNICZKA krojczyni do samodzielnego prowadzenia dużej pracowni poszukiwana. Oferty Biuro Ogłoszeń Wrocław, Wierzbowa 30 „Pierwszorzędna siła". 5444d

MURARZE i robotnicy potrzebni. Zgłoszenia osobiste Spółdzielnia Pracy, Katowice, Wodna 5 a. 4354g

RYSOWNIKA, obznajomionego z pomiarami przejściowo, po południówki, ewtl na stałe zatrudnimy zaraz. Zgłoszenia: Chorzów, Moniuszki 11 u portiera. 4352g

FABRYKA Bracia Bauer ertz w Myszkowie zatrudni od zaraz, 2-ch techników-mechaników kalkulatorów w Biurze Techniczno-Kalkulacyjnym. Oferty z życiorysem należy składać osobiście lub przesłać pocztą do biura Personalnego. 5463d

GOSPOSIĘ samodzielną, samotną, najchętniej zawodową pracownicę domową, zatrudnię. Warunki bardzo dobre. Doktór Zarecka, Wałbrzych. Słowackiego 16. 5505d

INTELIGENTNA, samotna, zdrowa, poważna lubiąca dzieci, znająca cerowanie, naprawianie, zaraz potrzebna. Gliwice, Górnych Wałów 44, II p. 5514d

TECHNIK dentystyczny do stali potrzebny zaraz. Zgłoszenia „Czytelnik" Zabrze, pod: „Technik". 4394g

CHŁOPCA po szkole powszechnej, chętnego do nauki, przyjmie warsztat mechaniczny. Zgłoszenia po godz. 17. Elektromechanika Katowice, Mikołowska 20. 4387g

POMOC biurowa z znajomością buchalterii potrzebna. Zgłoszenia „Czytelnik" Sosnowiec pod „Czekolada" 4341g

NAUCZYCIELA(ki) francuskiego dla konwersacji i pogłębienia znajomości języka poszukuję. Łaskawe pisemne zgłoszenia do „Czytelnika" Katowice pod „Zaraz".

POSZUKUJE się specjalistę sortowaniu złomu metali kolorowych. Zgłoszenia: Centrala Złomu, Zbiornica Nr 3, Szczecin, ul. Kaszubska 17. 5495d

PRZYJMIEMY palaczy do cięcia złomu żelaznego. Zgłoszenia: Centrala Złomu, Zbiornica Nr 3, Szczecin, ul. Kaszubska 17. 5494d

TECHNIKÓW-mechaników, zatrudni zaraz Biuro Instalacji Kopalnianych „PIK", w Sosnowcu, ul. Roli-Żymierskiego 46. (PAP). 5488d

WAGARZA do produkcji wag stołowych, dziesiętnych poszukuję na procent. Zgłoszenia: Tel. 23-250 od 14—16. 4358g

Posad poszukują

FRYZJER damski, starszy, siła pierwszorzędna, poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia: H. Śliwiński, Toruń, Sukiennicza 6. 5379g

KSIĘGOWY przyjmie godzinowe prace buchalteryjne w sklepach lub zakładach rzemieślniczych w Katowicach. Oferty Czytelnik Katowice pod „4040". 4269g

BUCHALTER - bilansista, handlowiec, kilkunastoletn. praktyka, zmieni pracę. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „Warunki". 4316g

KSIĘGOWY lat 25, poszukuje jakiejkolwiek pracy, ewent. jako księgowy-pomocnik. Katowice, Pierackiego 10, tel. 334-66. 4260g

ZAJMĘ się wychowaniem dzieci dużych. Oferty: „Oferty „Dziennik Zachodni" pod „777". 5472d

POSADY księgowego lub innej poszukuje żonaty w średnim wieku. Oferty „Dz. Zach." Katowice pod „30" 5471d

SAMODZIELNA księgowa ze znajomością buchalterii przebitkowej przemysłowej, poszukuje pracy. Zgłoszenia pod „samodzielna" „Dziennik Zachodni" Wrocław. 5470d

RUTYNOWANA siła biura administracyjna ze znajomością buchalterii, posz. posady. Zgłoszenia pod: „Rutynowana", „Dziennik Zachodni" Wrocław. 5469d

MAJSTER budowlany (Polir) długoletnia praktyka, energiczny, pracowity, poszukuje pracy zaraz lub później w poważnym przedsiębiorstwie, na żądanie odpisy świadectw, reflektuję na poważne roboty. Miejscowość obojętna, warunki według umowy. Zgłoszenia Wspólnota, Plac W. Świętych 8 pod „130". 5464d

KSIĘGOWA (bilansistka) poszukuje pracy. Oferty: „Czytelnik", Zabrze, pod: „Księgowość". 4396g

DOBRA, wykwalifikowana ekspedientka do wyrębu mięsa i sprzedaży wędlin szuka posady najchętniej na Dolny Śląsk od zaraz. Oferty „Czytelnik" Zabrze, pod „Ekspedientka". 4395g

PIERWSZORZĘDNA maszynistka, perfekt angielski, francuski, niemiecki, praktyka — obejmie posadę w Gliwicach. Oferty z podaniem warunków do „Dziennika Zach." w Gliwicach, pod „Nr. 2077". 4393d

HANDLOWIEC z długoletnią praktyką obznajomiony w zakupie i sprzedaży w branży żelaza, mat. budowlanych, wyrob. szklanych, narzędzi i maszyn ,artykułów elektrotechn. i instalacyjnych poszukuje posady na kierownicze stanowisko, najchętniej na Śląsku Dąbrowskim lub Dolnym Śląsku. Oferty: Czytelnik Katowice pod „4146". 4388g

FAKTURZYSTKA-kasjerka, zna różne prace biurowe, poszukuje posady. Zgłoszenia „Czytelnik" Sosnowiec, „Grażyna". 4385g

TŁUMACZE z języków: angielskiego, francuskiego, niemieckiego, z każdej dziedziny: naukowej, technicznej, fachowej, literackiej, handlowej, reklamy, dzieła, podręczniki broszury, artykuły. Oferty z podaniem warunków kierować Budziszewski Gorlice, Pocztowa 6. 5497d

SEKRETARKA, rutynowana, 12 lat praktyki, maszyna wg. dyktanda, stenografia, korespondencja, wszelkie prace biurowe, poszukuje pracy. Chętnie Ziemie Odzyskane. Oferty: „Czytelnik" Chorzów pod „350". 4373g

KSIĘGOWY bilansista (znajomość plan kont) przyjmie zaraz posadę. Oferty „Czytelnik", Chorzów pod „31". 4370g

KIEROWNIK kuchmistrz, poszukuje posady. Mogę objąć stołówkę. Dobre referencje. Oferty „Dziennik Zachodni" Katowice pod „Nr. 4198". 4353g

RUTYNOWANA siła, od 1 października zmieni posadę kierowniczki domu wypoczynkowego. Oferty: „Czytelnik" Kłodzko, Sub: „Dobra Prezencja". 5486d

CUKIERNIK pierwszorzędny fachowiec zna wszystkie działy, duża praktyka, obejmie posadę. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „157". 5485d

Kupna

RADIOAPARAT, lampy, części radiowe sprzedasz najkorzystniej: Kukulski, Katowice, 3 Maja 20. 5237d

EPIDIASKOPY — mikroskopy — niwelatory — teodolity i inne aparaty precyzyjne zakupuje - sprzeda je Jan Pujdak i Ska Łódź, Piotrkowska 83. 5263d

WANILINĘ STALE KUPUJEMY. Strójwąs, Kraków, Kapucyńska 3. 5264d

WŁOS KOŃSKI, szczecinę, kupuje wytwórnia szczotek. Wiśniewski, Warszawa, Wolska 54. 5351d

UWAGA, PANIE!

Na nadchodzący sezon jesienny doskonałe co do jakości i piękne w deseniach szale oraz materiały na suknie, kostiumy i płaszcze, wytwarzane na wzorach artystów-malarzy, poleca i wykonuje na zamówienie:

„SAMODZIAŁ"

KRAKÓW, PĘDZICHÓW 11, m. 3

3827

Dolnośląskie Zakłady Cehamiczne w Goździcy poszukują wykwalifikowanych pracowników:

maszynistę mechanika do maszyny parowej 4-ro wentylówki, **technika — kalkulatora, technika mechanika, ceramika** asystenta do produkcji wyrobów cienkościennych, **maszynistki wykwalifikowane** oraz **siły biurowe.**

Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja Dolnośląskich Fabryk Dachówek w Gozdnicy, poczta Ilowa, pow. Zagan. 3809

ZJEDNOCZENIE FABRYK CEMENTU R. P. w SOSNOWCU

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie robót budowlanych przy remoncie kapitalnym 12-tu zdewastowanych budynków mieszkalnych w Szczecinie (dzielnicy Żółwino).

Podkładki kosztorysowe oraz wszelkie informacje udziela Wydział Budowlany ZFC w Sosnowcu, ul. 3 Maja 22, II p., pokój nr 35.

Termin otwarcia ofert w „Dzienniku Zachodnim" z dnia 31. 8. i 1. 9. 47 w „Gazecie Robotniczej" 2. 9. i 3. 9. 47, omyłkowo podano 3 września zamiast 30 września 1947 r. o godz. 12 w Dziale Budowlanym ZFC w Sosnowcu, ul. 3 Maja 22.

ZFC zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, lub unieważnienie przetargu bez podania powodu. (PAP) 3837

GLIWICKIE ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO — w Gliwicach

zakupi:

większą ilość łożysk kulkowych

nr 51216 (80 × 115 × 28)
nr 6318 (90 × 190 × 43)

Zgłoszenia i oferty należy składać w Wydziale Zaopatrzenia, tel. 33-21, wewn. 84. 3788

KOMITET ROZBUDOWY PRACOWNI CHEMICZNYCH POLITECHNIKI ŚL. w Gliwicach

ogłasza

przetarg nieograniczony

na dobudowę budynku audytorium o kubaturze 1.800 m³ do gmachu Wydz. Chem. w Gliwicach, przy ul. M. Strzody 23.

Druki ofertowe otrzymać można u portiera gmachu codziennie od godz. 8—15.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać tamże do dnia 20 września br. do godz 12, o której nastąpi otwarcie ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit na wadium w wysokości 1 proc. oferowanej sumy, złożone w Kasie I. Urzędu Skarbowego w Gliwicach przy ul. Gomółki na konto Komitetu Rozbudowy Pracowni Chemicznych Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Komitet zastrzega sobie wolny wybór oferenta, unieważnienie częściowe lub całkowite przetargu bez podania przyczyn, rozszerzenie lub ograniczenie oferowanych robót, bez prawa jakichkolwiek roszczeń ze strony oferentów. 3820

Płyty do tortów - obracalne

podstawki pod dzbanki

tace — kroplochwyty do dzbanków i butelek

zawieszki do kieliszków

poleca **Wytwórnia Galanterii Stołowej — Poznań,** Grudzieniec 16, tel. 29-92. 3729

MIKROSKOPY nawet niekompletne kupujemy. Warsztat optyczny, Łódź, Nowomiejska 3. 5361d

PASY każdego rodzaju kupię. Bytom, Moniuszki 15, m. 5, tel. 49-93. 3698g

BRZOZOWE, bukowe deski grubości ¾ cala nawet króciaki kupujemy. Oferty Częstochowa. Skrzynka pocztowa 20. 5291d

TEODOLITY — Niwelatory — Optykę — Mikroskopy — nawet niekompletne. Sprzęt laboratoryjny — Płacimy najwyższe ceny. Marian Pujdak, Marszałkowska 118. Telefon 8-64-27. Warszawa. 5295d

BIURO Fabryka Obrabiarek i Narzędzi „WARKA", Nowogrodzka 46/2, zakupi większą ilość łożysk oporowych w/g katalogu SKF Nr. 51103, 51104 i 51205. (PAP) 5413d

PRASĘ

do wytłaczaniu oleju kupię. — Oferty Biuro Ogłoszeń „PAR", Poznań, Ratajczaka nr 7 pod: „9.392". 3829

KUPIĘ każdą ilość gwoździ do obuwia turystycznego i maszynę do szarfowania skóry miękkiej. Kraków, Targowa 2, Firma „Jedność". 5465d

SILNIK elektryczny, lub spalinowy 8—10 K. M. agregat do spawania acetylenem kupimy. Spółka Inżynierska, Katowice, Topolowa 21, tel. 364-44. 4383g

ZAKUPIMY spawarki elektryczne i autogeniczne, windy i wciągniki ręczne i DEMAG, wiertarki i szlifierki pneumatyczne i elektryczne z wałami giętkimi oraz turbinki do czyszczenia rur, nożyce i przebijarki ręczne, warsztatowe narzędzia pomiarowe. Zjednoczenie Biur Projektowo-Montażowych, Katowice, Zamkowa 9. (PAP) 5489d

PIANINO kupię. Oferty: Kat.-Ligota, Hetmańska 27, Wilczok. 4366g

AKORDEON 32 basów kupię. Katowice, Mickiewicza 18, m. 10. 4434g

MASZYNKĘ do bicia śmietany, kupię. Zgłoszenia: Kawiarnia „Wyzwolenia", Katowice, św. Jana 9. 4347g

Sprzedaże

ZNICZE na groby (palące się przez półtorej godziny) dostarcza Wytwórnia Artykułów Chemiczno-Gospodarczych „MERKURY" Kraków, Stradom 3, telefon 566-15. 5345d

KUCHNIE, sypialki, biurka, tapczany, łóżka i inne meble pojedyńcze sprzedaje A. CHRUSZCZ, Katowice-Dąb, Dębowa 25. 3614g

„KAWAT" poleca czystowełniane materiały, wykończenie bielskie, na płaszcze, kostiumy, ubrania, sukienki. Katowice, Brata Alberta 4. Tel. 347-45. 5267d

SZKŁO wodne, klej roślinny, krochmal pszenny sprzedaje M. Reiner, Sosnowiec, Prez. Bieruta 11, tel. 615-48 3980g

OKAZJA! dwa wozy ciężarowe, 1) marki Hansa-Lold 11/2 tony, 2) Opel 1/2 tony do sprzedania natychmiast. Wiadomość: Katowice, tel. 341-12 4399g

FABRYKA CUKIERKÓW I CZEKOLADY „Delicja", Łódź, Żeromskiego 31. poleca: cukierki, karmelki, i czekolady w dużym wyborze. Wysyłamy za zaliczeniem. Cennik na żądanie. 5362d

SPRZEDAM kompletne urządzenie fabryki lemoniady. Pisemne oferty: Pruszków, Mickiewicza 4 — 7 Wojciechowski 5294d

SFEROMETR okazyjnie sprzeda Jan Pujdak i Ska Łódź, Piotrkowska 83. 5285d

WŁOSIANKĘ hurtowo sprzedaje Wytwórnia Włosianki Filipczak Włochy k/Warszawy, Bratnia 8. 5150d

GUZIKI, klamry, foremki i sprzączki. Warszawa-Praga, ul. Targowa 12 w podwórzu. 5282d

MASZYNY młyńskie, przybory wszelkiego rodzaju do starcza firma Kanarek. Kraków, Mazowiecka 35. 5128d

SEGREGATORY w najwyższym gatunku, skoroszyty do zawieszania, teczki do podpisu i inne artykuły papiernicze własnej produkcji poleca: „Rekord", Katowice, Słowackiego 28, tel. 315-58. 5360d

WÓZKI dziecięce, śliczne, najtaniej. Wławin, Zabrze, Wolności 266. 4270g

SIATKA ogrodzeniowa z drutu ocynkowanego ⌀ 2,5 mm do sprzedania. Wiadomość tel. 315-58. 5312d

MASZYNĘ szewską, cylindrową sprzedam. Wiadomości Bielsko, Mickiewicza 21 m. 2. 5515d

PSY Airedale - terriery 6-tygodniowe, czystej rasy do sprzedania, rodzice mają rodowód. Wiadomość: Jan Procner, Biała, Stojałowskiego 44. 5516d

NOWOŚĆ! Wanda Pawłowska Peregrynacja Królewicza I-mci, cena 160.— wydawnictwo Książnica Atlas Centrala Wrocław, Kiełbaśnicza 32, tel. 31-92, Oddział Warczawa, Wilcza 1, 885-57. 5445d

P. U. R. Wojew. Oddział w Katowicach sprzeda drogą przetargu nieograniczonego barak (magazyn) drew. składany wym. 8,25x20.50 m. Otwarcie ofert nastąpi 19. 9. 47, godz. 10. Bliższych informacji udzieli Dział Etapowy Woj. Oddz. P. U. R., Katowice, Kobylińskiego 5. 4346g

WYTACZARKĘ do cylindrów samochodowych, szlifierkę do wałów korbowych, aparat elektryczny do spawania od 200-300 atm. Roman Rozmysłowski, Dębica, ul. Wielopolska 24. 4397g

FORTEPIAN „Ehrbur", prawie nowy, mahoń, sprzedam. Katowice, tel. 313-11. 5481d

Zamiany

OPONY. Wydział Powiatowy w Koźlu, tel. 402 zamieni 4 nowe opony z dętkami o wym. 750x17 do samochodu osobowego, na opony z dętkami o wym. 750x16. 5491d

Gotówka

SPÓLNIKA z gotówką i pracą do dobrze prosperującego sklepu, centrum Gliwic poszukuję. Zgłoszenia: Gliwice, „Czytelnik" pod „Zysk". 4392g

Mieszkania

MIESZKANIE 3 pokojowe, komfort, Kraków, zamienię na podobne Katowice. Of. Czytelnik Katowice „4149". 4243g

1 POKÓJ z kuchnią, Katowice lub okolica poszukuję. Koszty remontu zwracam. Oferty Czytelnik Katowice pod „4023". 4133g

MIESZKANIA 2-3 pokojowego lub pokoju umeblowanego z używalnością kuchni w Bielsku poszukuje od zaraz małżeństwo bezdzietne za wynagrodzeniem według umowy. Zgłoszenia Dr. Sobecki, Bielsko, Stalina 14. 5454d

ZAMIENIĘ pokój słoneczny z kuchnią, Katowice, na 2 lub 3 pokojowe mieszkanie za zwrotem kosztów remontu. Oferty „Czytelnik, Katowice, pod „4209". 4344g

ZAMIENIĘ duże 2 pokojowe mieszkanie z wygodami śródmieście Kraków, na takie same lub 3-pokojowe o mniejszych rozmiarach w śródmieściu Katowic. Wiadomość: Katowice, telefon 365-37. 5483d

ZAMIENIĘ 3 pokoje z kuchnią w Chorzowie na jeden duży pokój, Oferty: „Czytelnik", Chorzów, pod „25". 4379g

ZAMIENIĘ 1 pokój z kuchnią w Siemianowicach na 1 pokój z kuchnią lub 1 pokój w Chorzowie. Oferty: „Czytelnik", Chorzów, pod „24". 4372g

Pokoje

JEDEN lub dwa pokoje umeblowane sublokatorskie, poszukuje w Bielsku jeden starszy inżynier. Oferty „Czytelnik" Bielsko pod „Starszy". 5480d

POSZUKUJĘ pokoju umeblowanego. Zapłacę za kilka miesięcy z góry. Oferty Katowice, skrzynka pocztowa 376. 5512d

MAŁŻEŃSTWO bezdzietne, poszukuje pokoju (oboje pracują) z niekrępującym wejściem bez używalności kuchni Katowice lub okolicy, cena obojętna. Pilne. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „2408". 4345g

POSZUKUJĘ pokoju umeblowanego w Katowicach. Zapłacę za kilka miesięcy. Zgłoszenie do „Dziennika Zachodniego" Katowice pod „4224". 4339g

W ZABRZU odstąpię pokój bez mebli samotnemu panu. Wiadomość ,Czytelnik', Zabrze pod „Pokój". 4367g

POKOJU umeblowanego z wygodami Bytom-śródmieście, poszukuje inżynier. Zgłoszenia: Bytom, tel. 4468. 4362g

Lokale handlowe

SKLEP (3 x 5) śródmieście Katowic odstąpię za zwrotem kosztów remontu. Informacje: tel. 23-250 od 14 do 16. 4357g

LOKAL kawiarniany jest do wydzierżawienia na terenie Teatru Miejskiego w Jeleniej Górze. Teatr znajduje się w centrum miasta. Wymagane prowadzenie kawiarni na poziomie europejskim. Oferty prosimy kierować do Dyrekcji Teatru Miejskiego w Jeleniej Górze. 5500d

SKLEP kolonialno-spożywczy, komfortowo urządzony w centrum Chorzowa wydzierżawię lub odstąpię za zwrotem kosztów remontu. Wiadomość: tel. 407-25. 4375g

SKLEP Mleczarsko-Spożywczy w Chorzowie z powodu wyjazdu natychmiast odstąpię za zwrotem kosztów remontu. Oferty „Czytelnik" Chorzów pod „Mleczarnia". 4377g

Lekarskie

OKULISTA, Dr. B. Estreicher powrócił. Wałbrzych, ul. Św. Barbary 6 a. 5427d

OKULISTA - OPERATOR Dr HERSZENDERFER ze Lwowa. Gliwice, Zwycięstwa 49a — powrócił. 4325g

DR. I. Aleksandrowicz powrócił z zagranicy i ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych. Bielsko, Pasaż KKO. N. 1. 5477d

Nauka i sztuka

KORESPONDENCYJNA nauka księgowości, stenografii, angielskiego. Łódź 1, skrytka 57. 5468d

ANGIELSKIEO, francuskiego, łaciny, matematyki, wyucza: Katowice, Gliwicka Nr. 1/1. 4336g

STENOGRAFIA łatwym systemem. Maszynopismo Katowice, Mickiewicza 20, m 2 4356g

Zguby

OSTRZEŻENIE! Ostrzega się przd nabyciem maszyny do pisania marki „Remington" nr. 120 486 skradzionej przypuszczalnie w nocy z 6 na 8 9. 47 r. z biura firmy „A. Cepok", Pod Zarządem Państw., Chorzów, ul. Powstańców 71. 4291g

DNIA 30. 8. w pociągu na trasie Dziedzice - Bielsko, godz. 8 rano zostawiłam damski żakiet czarny. Uczciwy znalazca proszony o oddanie za wynagrodzeniem dyżurnymu w Bielsku na stacji. 4343g

Poszukiwania

KTOBY znał miejsce zamieszkania Weroniki i Jana Januszewskich z Wilna, proszony jest o podanie ich obecnego adresu dla: Ejsmont Stanisław, 25 Bodney Airfield P/105, Thetford. Norfolk, England (Anglia). 5438d

POSZUKUJĘ stryjka Jana Połota ostatnio zamieszkały w Monasterzyskach powiat Buczacz i Józefa Bożeckiego z Tybuchowic powiat Buczacz. Ktoby wiedział o ich losie proszony jest o podanie adresu. Szczygieł Franciszek, Kłodzko, ul. Zagórze nr. 9, Dolny Śląsk 5484d

LUSIEK Gelbar poszukuje matkę, braci i kolegów. Zgłoszenia: „Dzien. Zach." Katowice „Lusiek". 4351g

PANI Maria Tomaszewska około lat 30, Warszawianka, która w 1939 pracowała w centrali telefonicznej we Lwowie proszona jest o podanie swego adresu. Burzyńscy. Kraków, Filipa 6. 5496d

Unieważnienia

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadcz. obywat. polskiego. Paulus Agnieszka, Radostynia, gm. Łącznik, pow Prudnik. 5447d

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty, kartę rejestracyjną RKU Bielsko. Cader Józef, Swinna. 5458d

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową nr 092100687. Górny Władysław, Rybarzowice 97. 5459d

UNIEWAŻNIAM skradzione zaświad. obywat. polsk., na nazwisko Cibis Brunon, Zabrze, Andrzeja Boboli 1. 4369g

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RKU. Żywiec, kartę zgłoszenia przemysłu na nazwisko Bonber Władysław, zamieszkały w Białej, Komorowicka 8. 5461d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestrac. RKU. Biała, na nazwisko Łaciak Jan, ur. 1. 3. 1917 w Szczyrku. 5451d

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rozpoznawczą, legitymację Związków Zawodowych Metalowc. Kaczkowska Zofia, Bielsko Piastowska 6. 5452d

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty. Kocierz Antoni, Sól 137, pow. Żywiec. 5456d

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty i odcinek wymeldowania na nazwisko Banaszewska Janina Ciche, pow. Brodnica, 5433d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę ewidencyjną na motor marki D. K. W. 200 ccm nr rejestracyjny 76250, prawo jazdy nr 1328, wydane przez Okręgowy Urząd Samochodowy Wrocław na nazwisko Kusak Jan. 5501d

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację służbową nr 80 wydaną przez OIOS. (Wrocław) oraz nr 1852 wystawioną przez Izbę Skarbową na nazwisko Sarnat Antoni, Wałbrzych. 5502d

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną RKU Kowary na nazwisko Łyżwa Jerzy, zam. Nowa Ruda. 5503d

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację partyjną nr 917 oraz kartę kinową na nazwisko Sarnat Antoni, Wałbrzych. 5504d

UNIEWAŻNIAM zgubione zielone prawo jazdy wydane przez Urząd Samochodowy w Chełmie na nazwisko Artamonow Sergiusz, Wałbrzych. Dolnośląska 4. 5506d

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie rejestracji RKU. Nowy Sącz na nazwisko Józef Słomka, Gorce, pow. Wałbrzych. 5507d

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty, odcinek zameldowania Biały Kamień, zaświadczenie repatriacji, wydane przez NKWD w języku rosyjskim, legit. ORM Wałbrzych, legit. PPR., legit. ZZG., zaświadczenie utraty zdrowia w obozie, kartę żywnościową na miesiąc lipiec na nazwisko Julian Knapik, Biały Kamień. 5508d

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty legit. służbową DZPW Wałbrzych, zaświadczenie z obozu karnego z Obendorf wystawione przez władze amerykańskie w trzech językach, kartę repatriac., kartę przesiedleńczą na nazwisko Julian Knapik. 5509d

UNIEWAŻNIAM skradzione tymczas. zaświadczenie narodow. polskiej nr 37947. Dunot Anna. 4391g

UNIEWAŻNIAM skradzione wszelkie dokumenty osobiste na nazwisko Kucia Maksymilian, Chorzów II, Słowackiego 1. 4378g

UNIEWAŻNIAM zgubione tymczas. zaśw. obywatelstwa polskiego i kartę rowerową. Zwrot za wynagrodzeniem. Elżbieta Zimniok, Tarn. Góry, ul. Krakowska, skład mat. piśmiennych, Malski. 4348g

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadcz. obywat. polskiego wydane Jarmutowi Alfredowi, Roszowski Las, pow. Koźle. 5490d

UNIEWAŻNIAM skradzione wszystkie dokumenty wojskowe. Rudy Stanisław Skałbania, pow. Zawiercie 4360g

UNIEWAŻNIAM zgubione wszelkie dokumenty na nazwisko Rozmyślak Józef, Jawor, ul. Legionów 20. 4359g

UNIEWAŻNIAM skradzione wszystkie dokumenty jak: książkę wojskową, dokument urodzenia, kartę rozpoznawczą, legitymację partyjną, służbową i ubezpieczalni społecznej na nazwisko Mikołaj Szubicki, Chorzów, Szopena 14. Uczciwego złodzieja proszę o zwrot. 4355g

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadcz. rejestracji wydane przez RKU Sosnowiec Bromboszcz Stanisław, Prudnik, Traugutta 30. 5446d

UNIEWAŻNIAM zgubione obywat. polskie nr 27700 na nazwisko Malkusz Jadwiga ur. 4. 10. 1922 r. Karlubiec pow. Strzelce. 5450d

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty: dowód osobisty, kartę kolejową, kartę ewakuacyjną. Kwiatkowska Genowefa, Biskupice, Długosza 2. 4368g

Różne

PRZENIOSŁAM praktykę dentystyczną z ul. Wolności 26 — na ul. Sobieskiego 4. Helena Krenicerowa-Nachman, Chorzów, ulica Sobieskiego 4. tel. 411-12. 3737g

KUŚNIERZ A. Sokołowski Katowice, Mickiewicza 2 lub Rynek 1. Wykonuje wszelkie prace z zakresu kuśnierstwa fasony najnowsze, robota solidna i punktualna. 5266d

KUŚNIERZ „Bolesław" Katowice, Pierackiego 1, II piętro wykonuje wszelkie roboty kuśnierskie solidnie, tanio, punktualnie, fasony wykwintne. 5265d

„WŁADA" pracownia sukien, Katowice, Kościuszki nr. 3, tel. 333-91, przyjmuje wszelką garderobę i materiały do czyszczenia i farbowania dla: Pralni Chemicznej i Farbiarni. Józef Rotter, Biała-Bielsko. 4310g

OD CHWILI przejęcia Dyrekcji Teatru Miejskiego w Jeleniej Górze, t. j. z dn. 1. 9. 47 r. przez ob. Zuzannę Lozińską, Dyrekcja za wszelkie zobowiązania i długi z lat ubiegłych nie odpowiada. 5499d

Radiotechnik

naprawia wszelkie aparaty, duży wybór lamp. **Katowice, ul. Mikołowska 17,** tel. nr 335-82. 3687

POKOST

lniany w najlepszym gatunku i olej lniany poleca **KRAKOWSKA CENTRALA HANDLOWA** KRAKÓW, 18-go Stycznia 21 — tel. 593-29 (3758)

Państwowe Zakłady Przemysłu Lniarskiego Nr 3 „Stradom" w Częstochowie

poszukują

wykwalifikowanego maszynistę

dla obsługi maszyny parowej 1200 K. M. oraz

ślusarza kotłowego

Reflektanci powinni zgłaszać się z dokumentami w Wydziale Technicznym w czasie od godz. 10 do 14. (PAP) 3803

Lampy nadeszły!

Duży wybór **odbiorników — części radiowe** (elektrolity) **„RADIOFON", Katowice, 3 Maja 23,** tel. 321-11. 3701

Pracownia futer R. Smigielski i Ska

Katowice, Pierackiego nr 19, tel. 343-42 przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres kuśnierstwa. 3453

Techn.-mechanika oraz rysownika

poszukujemy natychmiast. Podania kierować: C. P. N. Katowice, ul. Słowackiego nr 22. 3812

Sprzedaż licytacyjna

1 URZĄD SKARBOWY w BYTOMIU

podaje do publicznej wiadomości, że **dnia 16 września 1947 r. o godzinie 10 w lokalu składnicy przy ul. Jana Smolenia nr 35,** odbędzie się sprzedaż niżej wymienionych ruchomości:

kanapa ścielana, 1 stolik, 2 fotele, 1 kredens pokojowy, 1 pomocnik do kredensu, 1 stół, 6 krzeseł wyściełanych, 1 obraz, 1 dywan, 1 radioodbiornik. (PAP) 3339

„Czytelnik" wznawia tradycję

Przed »Tour de Pologne«

Warszawa. — Już pierwszy rzut oka na prasę „Czytelnika" wyjaśnia, dlaczego ta właśnie prasa organizuje pierwszy po wojnie wyścig kolarski dookoła Polski. Interesuje się ona wybitnie sportem i wiele poświęca mu miejsca — mówi nam na wstępie dyrektor transportu i łączności „Czytelnika" dyr. Kobus kierownik tegorocznego wyścigu.

Prasa „Czytelnika" nawiązuje do tradycji pierwszego „Tour do Pologne", który odbył się w roku 1928.

W wyścigu tym, zorganizowanym przez „Przegląd Sportowy" na dystansie 2.200 km., zwyciężył znany kolarz Więcek.

Drugi wyścig, zorganizowany również przez „Przegląd Sportowy" odbył się w 1929 r. Zwyciężył w nim Stefański.

W trzecim — 1930 r. — wygrał Lipiński.

Czwarty wyścig odbył się w 1937 r. na trasie skróconej 1.900 km. i wreszcie piąty z kolei, ostatni przed wojną i właściwy „Tour de Pologne" odbył się w 1939 r. na trasie 1.321 km. zorganizowany przez Polski Związek Kolarski. W klasie międzynarodowej wzięli udział emigranci polscy z Bułgarii, Węgier i Francji. Zwyciężył Napierała.

Obecny — szósty z kolei a pierwszy po wojnie wyścig — ze względu na porę jesienną, odbędzie się na trasie skróconej — 650 km.

Bieg ten wzbudził wielkie zainteresowanie wśród szerokich rzesz publiczności sportowej całej Polski, a szczególnie tych kolarzy, którzy wezmą udział w zawodach i stanowią ekstraklasę wyścigu kolarskiego.

Wyścig rozpocznie się 25 września: Start z Krakowa o godz. 12 start tzw. honorowy sprzed krakowskiego Pałacu Prasy „Dziennika Polskiego". Starterem honorowym będzie prezes Spółdz. Wyd. „Czytelnik" — Jerzy Borejsza.

Kolarze przejadą w zwartej grupie głównymi ulicami Krakowa na start właściwy za miastem w kierunku do Katowic.

W Katowicach — półfinał etapu z finiszem o nagrodę „Dziennika Zachodniego", po czym trasa prowadzi przez Mikołów, Gliwice i Zabrze do Bytomia, gdzie będzie meta pierwszego etapu. Odcinek ten liczy około 155 km.

Drugi etap rozpocznie się w dn. 26 września startem w Bytomiu z kierunkiem na Opole. W Opolu — półmetek z lotnym finiszem, skąd kolarze przejadą do Częstochowy, gdzie zwycięzcom rozdzielone zostaną nagrody „Życia Częstochowy".

Trzeci — z Częstochowy przez Piotrków do Łodzi (142 km.) z zakończeniem etapu w Helenowie, o nagrodę „Dziennika Łódzkiego"

Ostatni etap: Łódź — Warszawa na trasie 140 km. Zakończenie biegu na stadionie Legii w Warszawie, w niedzielę dnia 28 września około 17-ej.

Nagrody etapowe fundują poszczególne redakcje „Czytelnika": „Rzeczpospolita", „Życie Warszawy" i „Wieczór". Dla drużyny zwycięskiej przewidziana jest nagroda przechodnia prasy „Czytelnika" w postaci pięknego pucharu, dla indywidualnego zaś zwycięzcy — nagroda tygodnika „Sport i Wczasy". Poza tym przewiduje się wiele nagród, które przyznają władze samorządowe, przemysł i instytucje w miastach, przez które prowadzić będzie trasa.

W roku przyszłym prasa „Czytelnika" organizuje „Tour de Pologne" na trasie 2.400 km. przez wszystkie większe miasta Polski.

Niezależnie od tegorocznego wyścigu dookoła Polski — „Wieczór" organizuje w dniu 28 września bieg kolarski po ulicach stolicy dla kolporterów prasy warszawskiej — „majdaniarzy".

Start biegu — z podwórza drukarni „Czytelnik" Marszałkowska 3/5 z finałem na stadionie Legii na godzinę przed przybyciem do mety kolarzy z „Wyścigu Dookoła Polski".

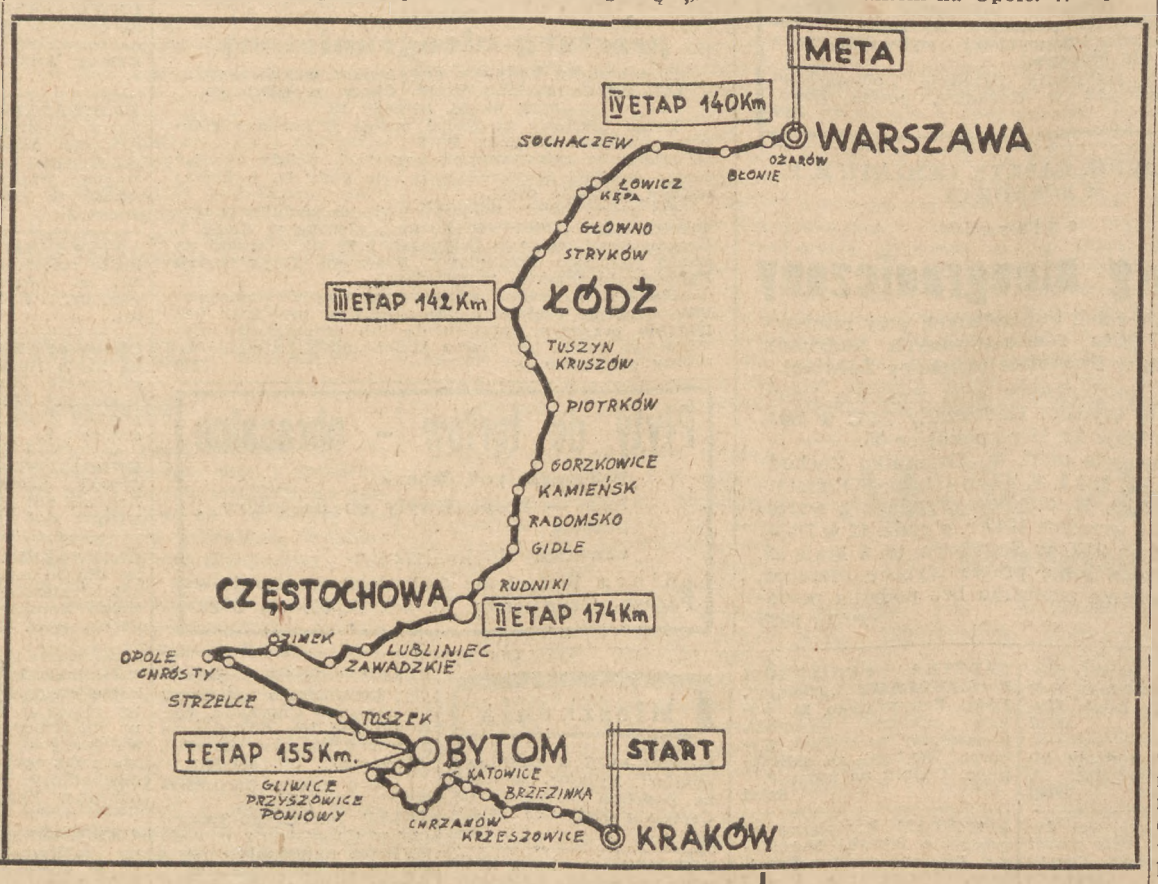

Pływackie mistrzostwa Europy

Monte Carlo (obsł. wł.). W drugim dniu pływackich mistrzostw Europy doszło do wielkiej sensacji, jaka miała miejsce w rozgrywkach waterpoolowych. Bezkonkurencyjni, zdawałoby się Węgrzy, kilkakrotni zwycięzcy olimpiad i mistrzostw świata, zostali pokonani przez drużynę Szwecji w stosunku 3:5 (!) przez co utracili szanse na zakwalifikowanie się do finału.

W drugim dniu odbył się już pierwszy finał w konkurencji 100 m. stylem dowolnym panów. Pierwszy tytuł mistrza Europy zdobył Francuz Jany, uzyskując czas gorszy niż w przedbiegu, jednak nie mniej doskonały. Jany zwyciężył bezapelacyjnie najgroźniejszego swego konkurenta, Szweda Olssona i udowodnił, że jest obecnie najlepszym crawlistą Europy.

Wyniki drugiego dnia mistrzostw Europy były następujące:

Waterpolo: Włochy — Austria 5:0, Szwecja — Węgry 5:3.

200 mtr. stylem klasycznym — konkurencja męska I przedbieg: 1) Nemeth (Węgry) 2 m 45,5 sek., 2) Rothmann (Szwecja) 2 m 47,8

II seria przedbieg: 1) Zerer (Jugosławia) 2 m 45,1 sek. III przedbieg: 1) Szegedy (Węgry) 2 m 44,2.

Finał 100 mtr. panów stylem dowolnym: 1) Jany (Francja) 56,9 sek., 2) Olsson (Szwecja) 58,8 sek.

W skokach z trampoliny Francuz Heinkele zdobył tytuł mistrza Europy, 2) Johansson (Szwecja), 3) Hidvegi (Węgry).

Warszawa — Repr. Polski 3:0 (0:0)

Warszawa. (tel. wł.) Rozegrany w czwartek w Warszawie mecz sparringowy pomiędzy reprezentacją Warszawy, a reprezentacją Polski, zakończył się nieoczekiwaną porażką drużyny reprezentacyjnej w stosunku 0:3 (0:0). Na wynik ten wpłynęło niewątpliwie w dużym stopniu polecenie, które otrzymali gracze w czasie przerwy ze strony kierownictwa, celem oszczędzania się. Warszawa zagrała w przeciwieństwie do reprezentacji ambitnie i wygrała pewnie.

Reprezentacja Polski do zawodów przystąpiła w składzie identycznym, jak w Pradze, podczas gdy skład reprezentacji Warszawy był następujący: Skromny (Borucz), Serafin, Pruski, Waśko, Szczurek, Brzozowski, Olszewski, Ochmański, (Borowski) Swicarz, Górski, Misiak (Cyganik).

Po przerwie w drużynie reprezentacyjnej zaszły zmiany. Na miejscu Hogendorfa grał Jaźnicki, zamiast Spodziei — Nowak, a zamiast Cieślika — Kulawik. Zmiany te nie okazały się jednak szczęśliwymi, gdyż tak Cieślik, jak i Spodzieja, mimo słabej gry, okazali się lepszymi od swych zastępców. Hogendorf był bardzo słabym, lecz i jego zastępca nie pokazał wiele więcej. W drużynie Warszawy wyróżniła się pomoc i obrona, zwłaszcza Pruski. W drużynie reprezentacyjnej najlepszym był Parpan. Janik niezły, jednak ponosi częściowo winę za dwie puszczone bramki.

Bramki dla Warszawy zdobyli: Górski, Świcarz i Borowiecki.

Pod włos...

Poprawki historyczne

Wprawdzie sprawa rewizjonizmu historycznego była już tutaj kilkakrotnie poruszana, nie od rzeczy jednak będzie zająć się nią jeszcze raz, a to z okazji otwarcia Muzeum Wojska Polskiego we Wrocławiu. Według bowiem komunikatu PAP-a w muzeum tym znajdują się bardzo ciekawe zabytki historyczne, świadczące, że w dziedzinie eksponatów muzealnych doszliśmy do rewelacyjnych odkryć, które nasz pogląd na kilka, zdawało by się już oddawna ustalonych spraw, poddają zasadniczej rewizji. Czytamy więc w tym komunikacie tak:

„Wrocław. PAP. Nowootwarte Muzeum Wojska Polskiego we Wrocławiu posiada w chwili obecnej dział dotyczący czasów najnowszych oraz nie wielką kolekcję zabytkowej zbroi i mundurów. M. in. znajdujemy tu zbroje z XVI i XVII wieku z cennymi eksponatami zbroi turniejowych, broni drzewcowej, hełmów, kuszy z XVII w., wśród których wyróżniają się dwie polskie zbroje husarskie, szable etc. Charakterystyczne są również barwne mundury z XVIII w., m. in. mundur szwoleżera spod Samosierry."

Jak tedy z powyższego wynika musimy w pierwszym rzędzie zrewidować nasz pogląd na kusze. Kusza mianowicie, taka z epoki średniowiecza, była sobie zwyczajną kuszą, która przetrwała, jak dotychczas przypuszczaliśmy, do okresu zastosowania broni palnej, bez żadnych specjalnych zmian w swej konstrukcji i przeznaczeniu, do jakiego służyła.

Tak jednak wcale nie było

W wieku XVII bowiem — o czym świadczy komunikat PAP-a — kusza uległa szalonej ewolucji, a nawet powiedzielibyśmy, rewolucji i przemieniła się nagle w polską zbroję husarską, potem w szablę, a wreszcie w „etc". Co oznacza „etc"? Aczkolwiek PAP tego nie podaje, to jednak możemy przypuszczać, że kusza w dalszym ciągu swej ewolucyjnej rewolucji, czy też rewolucyjnej ewolucji przemieniła się w konia z rzędem, później w żaglowiec, potem w buzdygan, a w końcu w fortepian. Wszystkie te bowiem przedmioty dosyć są zbliżone do kuszy.

Po drugie musimy zrewidować nasz pogląd na sprawę Samosierry. Dotychczas bowiem przypuszczaliśmy, że szwoleżerowie nasi szarżowali pod Samosierrą w wieku XIX. Nawet szczyciliśmy się, że znamy dokładną datę owej batalii, mianowicie 30 listopada 1808. Tymczasem okazuje się, że działo się to zupełnie kiedy indziej, bo jak z komunikatu wynika — w wieku XVIII. Kiedy dokładnie, to tego na razie nie wiemy — wiek XVIII bowiem liczy sobie, jakby nie było, sto lat — ale chyba dowiemy się z jakiegoś następnego komunikatu PAP-a.

W każdym razie musimy przypuszczać, że i inne wydarzenia historyczne z tejże epoki uległy zmianie w tym samym, względnie w grubo większym stopniu. I tak więc nie jest wykluczone, że bitwa pod Waterloo odbyła się w wieku XVII i że brał w niej udział Władysław Jagiełło, dalej że Józefina Beauharnais była właściwie Kleopatrą i miała romans z Hannibalem, że Ks. Józef Poniatowski organizował III Wyprawę Krzyżową, wspomagany usilnie przez króla angielskiego Henryka VIII, oraz że w słynnej rozprawie orężnej pod Austerlitz w Irlandii w r. 1657 występowali bardzo dzielnie Medowie i Persowie, którzy wtedy po raz pierwszy w dziejach zastosowali grę w piłkę nożną systemem „W".

Tak więc rewizjonizm historyczny jest bardzo pożyteczny, nawet jeżeli to się dzieje z okazji mówienia o eksponatach muzealnych.

Niejaki X.

Zarząd miasta Zagania poszukuje dla Miejskiego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Zaganiu

nauczycieli

do języka polskiego, łaciny, niemieckiego, angielskiego, historii, geografii, biologii, matematyki, fizyki, chemii, robót ręcznych i ćwiczeń cielesnych.

Warunki bardzo dobre, mieszkanie zapewnione. — Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja Gimnazjum. (PAP) 3822

Wzmianka o przetargu Nr 5

Państwowy Zarząd Wodny w Krakowie rozpisuje przetarg nieograniczony na:

1. Zmontowanie, uzupełnienie zużytych części oraz remont elektrycznego bagra lądowego.

2. Naprawę, uzupełnienie i zmontowanie części elektrycznej tegoż bagra.

Rozmontowany bager oglądać można na prawym brzegu rzeki Przemszy w miejscowości Jazd, pow. Pszczyna.

Termin ukończenia robót ustala się na dzień 1 grudnia 1947 r.

Bliższe informacje oraz podkładki ofertowe otrzymać można w Państwowym Zarządzie Wodnym w Krakowie, ul. Skawińska 31, pokój nr 8, lub w Biurze Kierownictwa Budowy Kanału w Jaździe.

Oferty należy składać w Państwowym Zarządzie Wodnym w Krakowie w terminie do dnia 22 września br. godz. 9,30, poczym nastąpi otwarcie ofert.

Do oferty należy dołączyć pokwitowanie Kasy I Urzędu Skarbowego w Krakowie na złożone wadium w wysokości 2 proc. oferowanej sumy.

Państwowy Zarząd Wodny w Krakowie zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, częściowe wykonanie oferty lub nieprzyjęcie żadnej z ofert. — **Kierownik Zarządu:** (—) Inż. Stanisław Flisowski. 3796

DYWANY ŻYWIECKIE

bogaty asortyment deseni, wymiarów i gatunków — poleca

DYREKCJA PRZEMYSŁU MIEJSCOWEGO

Kraków, Pl. Szczepański 5. — Skrytka pocztowa nr 92. — Tel. nr 588-38 i 579-38. — Adres telegraficzny: CEZIZ Kraków.

3828

ZJEDNOCZENIE ENERGETYCZNĘ OKRĘGU D/ŚL.

ogłasza

przetarg nieograniczony

na odbudowę linii wysokiego napięcia 40kV na odcinku Czechnica-Brzeg dług. 33 km.

Podkłady ofertowe można otrzymać w sekretariacie Dyrekcji Wrocławskiej Z. E. O. Dś. Wrocław. pl. Powstańców Śląskich 11, pokój 24 w godzinach biurowych.

Bliższe wyjaśnienia udziela Wydział Sieci w tymże gmachu pokój 33.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w Zarządzie Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Dolnośląskiego Jelenia Góra, ul. Bogusławskiego 2, pokój nr 24 (Sekretariat Techniczny) w terminie do dnia **20 września 1947 r. godz. 10-ta.**

Do oferty winny być dołączone wadium gwarancyjne na kwotę równą 5% sumy oferowanej.

Komisyjne otwarcie kopert i rozpatrzenie ofert będzie przeprowadzone w powyższym terminie w gabinecie Dyrektora Technicznego Z. E. O. Dś. w Jeleniej Górze

Dyrekcja Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Dolnośląskiego zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, bez względu na wysokość oferowanej sumy, podział roboty na kilku oferentów, względnie unieważnienie przetargu bez podania przyczyn.

Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Dolnośląskiego

(PAP) 3832

WYDZIAŁ POWIATOWY w RACIBORZU

ogłasza

KONKURS

na objęcie stanowiska architekta powiatowego w Raciborzu. — Do posady przywiązane są pobory według VII wzgl. VI grupy uposażenia wraz z dodatkami prawnie przysługującymi. Podania winny być wnoszone w terminie do dnia 20 września rb. z dołączeniem życiorysu i odpisami świadectw szkolnych i fachowych.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:

(—) St. Marchewka, starosta

3825

CENTRALA HANDLOWA BATA

(Zarząd państw.), Kraków, ul. Floriańska 28

ogłasza

przetarg nieograniczony

na prace remontowe lokalu sklepowego w Katowicach przy ul. Wojciechowskiego 43.

Oferty należy składać do dnia 20 września 1947 roku, godzina 10 w podwójnych kopertach do Delegatury Centrali Handlowej Bata, Katowice, ul. Mickiewicza 14. Na zewnętrznej kopercie umieścić należy adres, na wewnętrznej zalakowanej napis: „Oferta na prace remontowe lokalu sklepowego w Katowicach, ul. Wojciechowskiego nr 43.

Podkładki ofertowe i informacje otrzymać można w Delegaturze Centrali Handlowej Bata w Katowicach, ul. Mickiewicza 14. Otwarcie ofert nastąpi dnia 20 września 1947 r. o godz. 11.

Centrala Handlowa Bata zastrzega sobie dowolny wybór oferenta bez względu na wysokość sumy oferowanej, częściową zmianę planów oraz unieważnienie przetargu bez podania powodu i ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek odszkodowań. 3836

GRAFIKA REKLAMOWA

Projektowanie i realizacja wszelkich katalogów, druków, plakatów, broszur i rysunków artystyczno-technicznych.

Kampanie reklamowo-propagandowe. — Porady w sprawach wydawniczych.

POLSKA AGENCJA WYDAWNICZA

Łódź, Piotrkowska 46, telefon 173-59. (PAP) 3798

Szkło okienne

po cenach urzędowych wagonowo detalicznie oraz

kit szklarski

poleca **firma Leś Władysław, Gliwice, Stalina 16,** tel. 46-69.

3771

ZJEDNOCZ. PRZEMYSŁU METALI NIEŻELAZNYCH W KATOWICACH, UL. PODGÓRNA 4,

Dyrekcja Techniczna Metali Kolorowych ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie muru oporowego, oraz przebudowę Rozdrabialni Rudy w Zakładach Hutniczo-Górniczych Niklu „Szklary" powiat Ząbkowice D/Śl.

Podkładki ofertowe można otrzymać w sekretariacie Dyrekcji Technicznej Metali Kolorowych pokój nr 6 Z. P. M. N w Katowicach, względnie w Dyrekcji Zakładów Hutniczo Górniczych Niklu w Szklarach Termin składania ofert upływa z dniem 20 września 1947, godz. 12.

Oferty należy przesłać w zalakowanych podwójnych kopertach do Dyrekcji Technicznej Metali Kolorowych Z. P. M. N. w Katowicach opatrzonych napisem: Oferta na wykonanie muru oporowego oraz przebudowę Rozdrabialni Rudy w Hucie Niklu w Szklarach.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone dowadium w wysokości 1% od sumy oferowanej.

Zjednoczenie Przemysłu Metali Nieżelaznych zastrzega sobie wybór oferenta bez względu na wynik przetargu jak również unieważnienie przetargu bez podania powodu i odszkodowania.

Otwarcie ofert nastąpi 20 września 1947 r. o godz. 13-ej. (PAP) 3814

ZJEDNOCZENIE ENERGETYCZNĘ OKRĘGU D/ŚL.

Jelenia Góra, ul. Bogusławskiego 2.

ogłasza, że

termin przetargu nieograniczonego

na remont kotła Nr 9 elektrowni w Skałecznie przesuwa się z dnia 5 września rb. na dzień 19 września rb.

Wszelkie niezbędne dane (podkładki), otrzymać można na miejscu w Elektrowni Skałeczno, stacja kolejowa Ścinawka Średnia.

Oferty należy składać w zalakowanych kopertach w Zarządzie Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Dolnośląskiego Jelenia Góra, ul. Bogusławskiego 2, pokój 24 (sekretariat techniczny), w terminie do dnia **19 września 1947 r. godz. 10.**

Do oferty winny być dołączone weksle gwarancyjne na kwotę równą 5% sumy ofertowej.

Komisyjne otwarcie kopert i rozpatrzenie ofert będzie przeprowadzone w powyższym terminie w gabinecie Dyrektora Technicznego Z. E. O. Dś. Dyrekcja Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Dolnośląskiego zastrzega sobie prawo wyboru oferenta bez względu na wysokość oferowanej kwoty, podział roboty na kilku oferentów, względnie unieważnienie przetargu bez podania przyczyn.

Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Dolnośląskiego

(PAP) 3831

Naczelny redaktor Stanisław Ziemba. Redakcja Katowice, 3-go Maja 12, tel. 309-73, 305-73, 355-83, 311-84. — Dział ogłoszeń: Telefon 309-74. — Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Przyjmowanie stron między godziną 11 — 13 codziennie. — Wydawca: „CZYTELNIK" — Katowice, ulica 3-go Maja nr 12. Druk: Drukarnia Nr 9 Sp. Wyd. „Czytelnik", Katowice, 3 Maja nr 12. Tel. 310-56. R 17758